

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
Για τη χρήση από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2017

Έδρα: Εθνάρχου Μακαρίου 9 & Ελ. Βενιζέλου 1, 185 47 Νέο Φάληρο
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 43858/102/Β/99/128 - ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ 4462 79 07 000

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας
«ΠΕΡΣΕΥΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ» της χρήσεως 2017

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου («ΔΣ») αφορά στη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κλειόμενης χρήσης 2017 (01.01-31.12.2017) και παρέχει συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τα αποτελέσματα της Εταιρείας “ΠΕΡΣΕΥΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ” και των θυγατρικών της και περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στο Άρθρο 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920.

1. Αρχές διοίκησης και βασικές αξίες της Εταιρείας

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη χάραξη της στρατηγικής και την πολιτική ανάπτυξης της Εταιρείας και του Ομίλου γενικότερα. Οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. προσδιορίζονται με σαφήνεια τόσο στο καταστατικό όσο και στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της εταιρείας ή άλλα εσωτερικά έγγραφα της εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση της Εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και γενικά την επιδίωξη του σκοπού της και λαμβάνει όλα τα μέτρα και αποφάσεις που απαιτούνται.

Βασικός στόχος της διοίκησης είναι η ανάπτυξη του Ομίλου και η καθιέρωσή του ως ένα ολοκληρωμένο σύστημα παροχής υπηρεσιών υγείας υψηλών προδιαγραφών.

Βασική αρχή διοίκησης είναι η προάσπιση των αρχών της χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης.

Η Εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό της Συμβούλιο, το οποίο απαρτίζεται από 9 μέλη και εκλέγεται από την Τακτική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης της εταιρείας και συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά το έτος. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη θέσπιση και εφαρμογή της στρατηγικής και των επιχειρησιακών σχεδίων της εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους κάτωθι:

- Θεοχαράκης Βασίλειος – Πρόεδρος του Δ.Σ.
- Σπυρίδης Δημήτριος - Διευθύνων Σύμβουλος και Αντιπρόεδρος του Δ.Σ
- Γιαλούρης Μιχαήλ – Μέλος του Δ.Σ.
- Αλεξανδρής Θεοφάνης – Μέλος του Δ.Σ.
- Κούμπας Γεώργιος – Μέλος του Δ.Σ.
- Μπαχάς Μάριος – Μέλος του Δ.Σ.
- Σύρμας Δημήτριος – Μέλος του Δ.Σ.
- Ρολόγης Δημήτριος – Μέλος του Δ.Σ.
- Σταμπουλούς Σέργιος – Μέλος του Δ.Σ.

2. Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα

Τα ενοποιημένα έσοδα του Ομίλου για τη χρήση 2017 ανήλθαν σε € 91.658 χιλ. έναντι € 86.837 χιλ. το 2016 (προ Rebate & Claw back) παρουσιάζοντας μία αύξηση της τάξης του 5,6%. Αντίστοιχα, τα έσοδα της Εταιρείας για τη χρήση 2017 ανήλθαν σε € 91.655 χιλ. έναντι € 86.809 χιλ. το 2016 παρουσιάζοντας ανάλογη αύξηση της τάξης του 5,6%.

Το EBITDA του Ομίλου για την οικονομική χρήση 2017 ανήλθε σε € 17.517 χιλ., παρουσιάζοντας αύξηση 8,5% σε σχέση με το 2016. Το περιθώριο κερδοφορίας EBITDA του Ομίλου αυξήθηκε σε 21,9% το 2017 έναντι 20,2% το 2016. Αντίστοιχα σε επίπεδο Εταιρείας το EBITDA για την οικονομική χρήση 2017 ανήλθε σε € 16.339 χιλ., παρουσιάζοντας αύξηση 5,5% σε σχέση με το 2016. Το περιθώριο κερδοφορίας EBITDA της Εταιρείας αυξήθηκε σε 20,4% το 2017 έναντι 19,3% το 2016.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία το 2017 εμφάνισε κέρδη εκμετάλλευσης € 4.304 χιλ. και € 3.644 χιλ, αντίστοιχα έναντι κερδών 2016 € 8.963 χιλ. και € 8.314 χιλ. το 2016 παρουσιάζοντας μία μείωση της τάξης του 52,0% και 56,2% αντίστοιχα, η οποία προήλθε κυρίως λόγω των claw back των προηγούμενων χρήσεων.

Χωρίς τον συνυπολογισμό των προαναφερόμενων επιβαρύνσεων (clawback προηγούμενων χρήσεων), τα κέρδη εκμετάλλευσης του Ομίλου και της Εταιρείας για το 2017 θα ανέρχονταν σε € 9.389 χιλ. και € 8.719 χιλ. και θα παρουσιαζόταν αύξηση σε σχέση με τη συγκριτική χρήση του 2016 της τάξης του 4,64% και 4,87% αντίστοιχα.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων, ο Όμιλος παρουσίασε κέρδη € 47 χιλ. έναντι € 1.922 χιλ. το 2016, ενώ η Εταιρεία παρουσίασε ζημίες € 612 χιλ., έναντι κερδών € 1.274 χιλ. το 2016, κυρίως λόγω των προαναφερόμενων επιβαρύνσεων clawback προηγούμενων χρήσεων).

Σε επίπεδο ισολογισμού, τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανήλθαν ήταν € 7.922 χιλ. και € 7.841 χιλ., έναντι € 18.369 χιλ. και € 18.337 χιλ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016. Η μείωση στα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου και της Εταιρείας προήλθε από την εξόφληση τόκων & κεφαλαίων δανειακών υποχρεώσεων, επενδύσεις εξοπλισμού και αγορά χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων έως τη λήξη.

Το σύνολο των δανείων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 ήταν € 44.581 χιλ., έναντι € 48.605 χιλ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, μειωμένος κατά € 4.024 χιλ.

Ο Καθαρός Δανεισμός του Ομίλου ανήλθε την 31 Δεκεμβρίου 2017 σε € 34.785 χιλ., και της Εταιρείας σε € 34.865 χιλ., μειώνοντας σημαντικά το δείκτη κεφαλαιουχικής μόχλευσης το 2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Α. Όμιλος

Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης

	<u>31/12/2017</u>		<u>31/12/2016</u>
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	92.227.820	= 45,2%	101.921.031
Σύνολο Ενεργητικού	204.130.186		220.268.860
Σύνολο μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	111.900.390	= 54,8%	117.215.754
Σύνολο Ενεργητικού	204.130.186		220.268.860
Σύνολο Υποχρεώσεων	124.585.610	= 156,6%	134.627.097
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	79.544.576		85.641.763
Σύνολο Τραπεζικού Δανεισμού	44.580.495	= 56,0%	48.605.003
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	79.544.576		85.641.763
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	92.227.820	= 105,3%	101.921.031
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	87.589.271		82.775.900
Σύνολο Κεφαλαίου κινήσεως	4.638.549	= 5,0%	19.145.131
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	92.227.820		101.921.031

Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητας:

EBITDA	17.517.088	= 21,9%	16.151.849
Σύνολο Πωλήσεων μείον claw back & rebates	79.914.990		80.073.849
Μικτό κέρδος	8.897.550	= 11,1%	10.333.559
Σύνολο Πωλήσεων μείον claw back & rebates	79.914.990		80.073.849
Κέρδη προ φόρων	46.714	= 0,1%	1.921.995
Σύνολο Πωλήσεων μείον claw back & rebates	79.914.990		80.073.849
Κέρδη προ φόρων	46.714	= 0,1%	1.921.995
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	79.544.576		85.641.763
Καθαρός δανεισμός	34.784.997	= 1,99	29.941.495
EBITDA	17.517.088		16.151.849
EBITDA	17.517.088	= 5,85	16.151.849
Χρηματοοικονομικό κόστος	2.994.277		2.975.315

Β. Εταιρεία

Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης

	<u>31/12/2017</u>		<u>31/12/2016</u>	
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	92.021.845	=	101.743.032	=
Σύνολο Ενεργητικού	204.072.109		219.101.131	
				46,4%
Σύνολο μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	112.050.264	=	117.358.099	=
Σύνολο Ενεργητικού	204.072.109		219.101.131	
				53,6%
Σύνολο Υποχρεώσεων	126.650.007	=	135.237.459	=
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	77.422.102		83.863.672	
				161,3%
Σύνολο Τραπεζικού Δανεισμού	44.580.495	=	48.605.003	=
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	77.422.102		83.863.672	
				58,0%
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	92.021.845	=	101.743.032	=
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	89.676.421		84.030.491	
				121,1%
Σύνολο Κεφαλαίου κινήσεως	2.345.424	=	17.712.541	=
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	92.021.845		101.743.032	
				17,4%

Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητας:

EBITDA	16.339.238	=	15.493.182	=
Σύνολο Πωλήσεων μείον claw back & rebates	79.912.280		80.045.537	
				19,4%
Μικτό κέρδος	8.022.929	=	10.338.887	=
Σύνολο Πωλήσεων μείον claw back & rebates	79.912.280		80.045.537	
				12,9%
(Ζημίες)/Κέρδη προ φόρων	(612.009)	=	1.274.373	=
Σύνολο Πωλήσεων μείον claw back & rebates	79.912.280		80.045.537	
				1,6%
(Ζημίες)/Κέρδη προ φόρων	(612.009)	=	1.274.373	=
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	77.422.102		83.863.672	
				1,5%
Καθαρός δανεισμός	34.865.403	=	29.973.407	=
EBITDA	16.339.238		15.493.182	
				1,93
EBITDA	16.339.238	=	15.493.182	=
Χρηματοοικονομικό κόστος	2.993.261		2.974.563	
				5,21

Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών

EBITDA (Earnings before Interest, Tax, Depreciation and Amortization): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων περιόδου.

Σύνολο Κεφαλαίου κινήσεως: Ταυτίζεται με το Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού μείον το Σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Καθαρός Δανεισμός και Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου και της Εταιρείας στις 31.12.2017 και στις 31.12.2016 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	13.359.226	13.683.957	13.359.226	13.683.957
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	31.221.269	34.921.046	31.221.269	34.921.046
Σύνολο δανείων	44.580.495	48.605.003	44.580.495	48.605.003
<i>Μείον:</i>				
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	7.921.801	18.368.572	7.841.395	18.336.659
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	371.213	294.936	371.213	294.936
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα έως τη λήξη	1.502.483	-	1.502.483	-
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα	34.784.997	29.941.495	34.865.403	29.973.407
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου	79.544.576	85.641.763	77.422.102	83.863.672
Σύνολο Κεφαλαίων	114.329.573	115.583.257	112.287.504	113.837.079
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης	69,57%	74,10%	68,95%	73,67%

Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών και Επεξηγήσεις Δεικτών:

Καθαρός δανεισμός: Σύνολο δανείων βραχυπρόθεσμων και δανείων μακροπρόθεσμων συμπεριλαμβάνοντας και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις χρηματοοικονομικής μίσθωσης μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, και Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα έως τη λήξη.

Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης ομίλου: Καθαρός Δανεισμός προς το σύνολο των Απασχολούμενων Κεφαλαίων.

3. Μη Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Ο Όμιλος ΠΕΡΣΕΥΣ καλύπτει όλες τις ιατρικές ειδικότητες και διαθέτει όλα τα διαγνωστικά εργαστήρια, εξασφαλίζοντας ολοκληρωμένες συνθήκες νοσηλείας, ιατρικής και νοσηλευτικής παρακολούθησης. Οι εγκαταστάσεις του Metropolitan Hospital εκτείνονται σε 17.000 τ.μ. εξασφαλίζοντας τις πιο σύγχρονες ανέσεις.

Η ανοδική πορεία του Metropolitan Hospital συνεχίστηκε και το 2017. Η εμπιστοσύνη των ασθενών και των ιατρών προς το νοσοκομείο βελτίωσε σημαντικά όλους τους λειτουργικούς δείκτες κατά το 2017.

Ειδικότερα, το 2017 οι εισαγωγές ασθενών αυξήθηκαν κατά 3,6% φθάνοντας τις 37.202, ενώ οι επισκέψεις εξωτερικών ασθενών παρουσίασαν αύξηση 15% φθάνοντας τις 371.331 επισκέψεις.

Αύξηση παρουσίασαν και οι χειρουργικές επεμβάσεις φθάνοντας τις 15.720, αύξηση 2,2% συγκριτικά με το 2016.

Τέλος οι συνεργάτες ιατροί ανήλθαν σε 2.616 το 2017 από 2,354 το 2016 (αύξηση 11%).

4. Σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν μέσα στη χρήση του 2017

Το 2017 ήταν μια χρονιά ορόσημο για την Εταιρεία καθώς έκλεισε ένας επιτυχημένος κύκλος δημιουργίας 17 ετών με την εξαγορά του 99,99% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας από την εταιρεία Hellenic Healthcare S.r.l («ΗΗ») με έδρα το Λουξεμβούργο που ελέγχεται πλειοψηφικά από επενδυτικά κεφάλαια της CVC Capital Partners. Η CVC ιδρύθηκε το 1981 και είναι παγκόσμιος ηγέτης στον τομέα των επενδυτικών κεφαλαίων με υπό διαχείριση κεφάλαια (under management) \$69 δις και \$109 δις (committed) δεσμευμένα κεφάλαια. Δραστηριοποιείται σε Ευρώπη, Αμερική και Ασία με 23 γραφεία παγκοσμίως και ιδιαίτερη δραστηριότητα στον τομέα της Υγείας και ιδιαίτερα των νοσηλευτικών ιδρυμάτων σε Ισπανία, Γαλλία, Φιλανδία.

Η τεχνογνωσία της στην διαχείριση νοσοκομείων καθώς και η πρόσβαση σε εξωτερικές πηγές κεφαλαίων προσδίδουν στην Εταιρεία μεγάλη δυναμική και περαιτέρω δυνατότητα ανάπτυξης και οργάνωσης με βάση διεθνή πρότυπα. Η διεθνής και ιδιαίτερα η ευρωπαϊκή της εμπειρία σε συνδυασμό με την επιτυχημένη ελληνική διοικητική ομάδα του νοσηλευτηρίου θα προσδώσει προστιθέμενη αξία και θα αναβαθμίσει συνολικά την αγορά υγείας στην Ελλάδα.

5. Προοπτικές για το 2018

Το 2018 θα είναι ένα πολύ σημαντικό έτος ανάπτυξης για την Εταιρεία καθώς και τον όμιλο Hellenic Healthcare. «ΗΗ». Ο όμιλος «ΗΗ» απαριθμεί ήδη 2 νοσηλευτικά ιδρύματα και έχει συμφωνήσει στην εξαγορά του ομίλου Υγεία. Αυτή η εξέλιξη θα προσδώσει μεγαλύτερη δυναμική στην ανάπτυξη του ομίλου, θα τον βοηθήσει να προσφέρει υπηρεσίες σε όλο το λεκανοπέδιο και να δημιουργήσει μια υγιή πλατφόρμα υπηρεσιών υγείας που θα βοηθήσει στην ανάπτυξη της ασφαλιστικής αγοράς. Οι δημιουργούμενες συνέργειες και η υιοθέτηση/μεταφορά “best practices” ανάμεσα στα νοσηλευτικά ιδρύματα του ομίλου θα βοηθήσουν στην περαιτέρω μείωση του λειτουργικού κόστους έτσι ώστε οι προσφερόμενες υπηρεσίες να γίνουν προσιτές σε μεγαλύτερο πληθυσμό καθώς και στην ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών.

Η διαφανόμενη βελτίωση της οικονομίας επίσης αναμένεται να συμβάλει θετικά στην ανάπτυξη της Εταιρείας κατά το 2018. Ειδικότερα η ταχύτερη αποπληρωμή των οφειλών του ΕΟΠΠΥ κατά το α' εξάμηνο του 2018 αν συνεχιστεί και κατά το β' εξάμηνο θα συμβάλει θετικά στην ρευστότητα της εταιρείας όσο και γενικότερα του κλάδου. Η εισαγωγή του θεσμού του «οικογενειακού ιατρού» και οι διαφανόμενες αλλαγές στη λειτουργία του συστήματος Υγείας είναι ένας παράγοντας ο οποίος θα επηρεάσει και την ιδιωτική υγεία χωρίς ακόμα να είναι δυνατό να προσδιοριστούν οι θετικές ή/και οι αρνητικές επιπτώσεις.

Η Εταιρεία, έχει σε εφαρμογή ένα μεγάλο επενδυτικό πρόγραμμα κτηριακών βελτιώσεων και ιατρικού εξοπλισμού προϋπολογισμού € 7 εκ. που θα βοηθήσουν στην αναβάθμιση των υπηρεσιών και στη κάλυψη της αυξημένης ζήτησης και εμπιστοσύνης των ασθενών.

Επενδύοντας σε νέο τεχνολογικά εξοπλισμό και κυρίως στην ρομποτικά υποβοηθούμενη χειρουργική (Da Vinci, MAKO, Excelsius GPS Robotic System μοναδικό στην Ευρώπη) το Metropolitan Hospital παραμένει στην κορυφή των τεχνολογικών εξελίξεων προσφέροντας μοναδικές και πρωτοποριακές θεραπείες στους ασθενείς.

6. Διαχείριση Χρηματοοικονομικού κινδύνου

- Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εξαιτίας των αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα του Ομίλου και της Εταιρείας είναι σε Ευρώ, δεν υπάρχουν υποχρεώσεις σε έτερο πλην του Ευρώ νόμισμα και ως εκ τούτου η έκθεση σε συναλλαγματικούς κινδύνους αξιολογείται ως χαμηλή.

- Κίνδυνος επιτοκίων.

Ο κίνδυνος των επιτοκίων είναι ο κίνδυνος που διατρέχει ο Όμιλος και η Εταιρεία να επιβαρυνθεί με υψηλότερους χρεωστικούς τόκους δανείων εξαιτίας δυσμενών μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Ωστόσο η

Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων μέσα στο γενικότερο κλίμα της οικονομικής συγκυρίας που διανύουμε.

- **Πιστωτικός κίνδυνος**

Οι απαιτήσεις, τόσο της Εταιρείας όσο και των λοιπών εταιρειών που απαρτίζουν τον Όμιλο για τη χρήση 2017 θεωρούνται εξασφαλισμένες, ενώ για εκείνες όπου υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης έχουν γίνει οι σχετικές προβλέψεις. Η Διοίκηση του Ομίλου εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των πιστωτικών απωλειών.

- **Κίνδυνος ρευστότητας**

Ο κίνδυνος ρευστότητας δηλώνει τον κίνδυνο αδυναμίας ευρέσεως επαρκών ρευστών διαθεσίμων για την κάλυψη των άμεσων υποχρεώσεων της Εταιρείας. Η Διοίκηση του Ομίλου αντιλαμβάνεται το κίνδυνο και τον αξιολογεί συνεχώς διατηρώντας επαρκές κεφάλαιο κίνησης και τοποθετημένα σε λογαριασμούς διαθεσίμων και σε αξιόγραφα άμεσης ρευστοποίησης, όπως επίσης και διαθέσιμα όρια χρηματοδοτικών εργαλείων.

- **Κίνδυνοι επιχειρηματικής δραστηριότητας**

Η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις με τις μεγαλύτερες ασφαλιστικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά (ΕΘΝΙΚΗ, NN, ALLIANZ, BUPA, METLIFE ALICO, INTERAMERICAN, GENERALI, AXA, GROUPAMA κλπ). Επιπρόσθετα, η Εταιρεία διατηρεί σύμβαση με τη Mednet Ελλάς Α.Ε., εταιρεία που διαχειρίζεται ασφαλιστικά προγράμματα νοσοκομειακής κάλυψης μερικών εκ των μεγαλύτερων ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα. Οι ανωτέρω συμφωνίες εξασφαλίζουν σταθερή πορεία και μεγαλύτερο όγκο ασθενών μειώνοντας σε μεγάλο βαθμό την έκθεση της Εταιρείας σε κίνδυνο ανταγωνισμού και ρευστότητας.

Επίσης η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις με ασφαλιστικές εταιρείες για κάλυψη κινδύνων των περιουσιακών της στοιχείων και συμβόλαιο ασφάλισης αστικής ευθύνης.

Επιπλέον η εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις ασφαλιστικής κάλυψης της κινητής και ακίνητης περιουσίας της (πυρός – παντός κινδύνου, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, απώλειας χρημάτων κλπ).

Αναλυτικότερα για τη διαχείριση κινδύνων αναφέρονται στην Σημείωση 3 των σημειώσεων των οικονομικών καταστάσεων.

7. Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Οι σημαντικότερες συναλλαγές του Ομίλου και της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα κατά την έννοια του ΔΛΠ 24 αφορούν συναλλαγές της Εταιρείας με τις ακόλουθες εταιρείες (συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 42ε του Κ.Ν. 2190/1920) και παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Όμιλος

Περιγραφή	31/12/2017	31/12/2016
- Έσοδα	507.655	-
- Έξοδα	1.271.162	2.349.052
- Απαιτήσεις	4.993.797	4.506.921
- Υποχρεώσεις	171.034	1.027.110
- Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών διοίκησης	995.890	751.047
- Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη διοίκησης	240.212	230.389

Εταιρεία

Περιγραφή	31/12/2017	31/12/2016
- Έσοδα	507.655	797
- Έξοδα	11.572.928	10.900.602
- Απαιτήσεις	5.698.532	5.180.990
- Υποχρεώσεις	15.868.970	16.377.898
- Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών διοίκησης	948.989	704.225
- Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη διοίκησης	240.212	230.389

8. Περιβαλλοντολογικά Θέματα

Στην πολιτική του Ομίλου και των εταιρειών που συμμετέχουν σε αυτόν εντάσσεται και η πλήρης συμμόρφωση με όλες τις νομοθετικές απαιτήσεις που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος (συστήματα διαχείρισης αποβλήτων, ορθής χρήσης πόρων ενέργειας κλπ).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία, αναγνωρίζουν τις υποχρεώσεις τους απέναντι στο περιβάλλον και την ανάγκη συνεχούς βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεών τους.

Στο πλαίσιο αυτό όσον αφορά την επίτευξη των σκοπών του που αφορούν την Περιβαλλοντική Διαχείριση, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεσμεύονται στα εξής:

- λαμβάνει υπόψη τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, με την ορθολογική διαχείριση και εξοικονόμηση των πόρων, ενέργειας, νερού, μειωμένων αέριων εκπομπών για την προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος
- αποβλέπει στην δημιουργία και διατήρηση μιας σχέσης εμπιστοσύνης με την τοπική και ευρύτερη κοινωνία και να παρέχει περιβαλλοντική πληροφόρηση στο ευρύ κοινό
- μειώνει τα απορρίμματα και αυξάνει τα ποσοστά ανακύκλωσης.
- Ενσωματώνει την περιβαλλοντική συνείδηση στην εταιρική κουλτούρα.

Παρακολουθούμε το ενεργειακό μας αποτύπωμα και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της δραστηριότητάς μας, ενώ παράλληλα επιδιώκουμε να βελτιώσουμε τις λειτουργίες μας, την διαδικασία καταμέτρησης και να εντείνουμε ακόμα περισσότερο την ανακύκλωση.

9. Εργασιακά Θέματα

Αναφορικά με τα εργασιακά ζητήματα η προώθηση των ίσων ευκαιριών, η προστασία της διαφορετικότητας, η παροχή ασφάλειας και συνθηκών υγιεινής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του προσωπικού αποτελούν βασικές αρχές του Ομίλου και της Εταιρείας. Η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας δεν κάνει διακρίσεις στην πρόσληψη / επιλογή, στις αποδοχές, στην εκπαίδευση, την ανάθεση εργασιακών καθηκόντων ή σε οποιοσδήποτε λοιπές εργασιακές δραστηριότητες και παροτρύνει και συνιστά σε όλους τους εργαζομένους αυτής να σέβονται τη διαφορετικότητα κάθε υπαλλήλου ή προμηθευτή ή πελάτη του Ομίλου και της Εταιρείας και να μην αποδέχονται οποιαδήποτε συμπεριφορά που ενδέχεται να δημιουργεί διακρίσεις οποιασδήποτε μορφής. Επίσης, η διαφορετικότητα είναι σημαντικός παράγοντας κατά την διαδικασία των προσλήψεων. Στον Όμιλο και την Εταιρεία απασχολήθηκαν 972 και 967 (2016: 947 και 942) άτομα με σχέση εξαρτημένης εργασίας στη χρήση 2017. Συνολικά καταβλήθηκαν για μισθούς, ημερομίσθια, εργοδοτικές εισφορές και λοιπές επιβαρύνσεις σε Όμιλο και Εταιρεία που αφορούν στο προσωπικό € 22,6 εκ. και € 22,5 εκ. Το αντίστοιχο ποσό για τη χρήση του 2016 ήταν € 22,8 εκ. και € 22,7 εκ.

10. Λοιπά Πληροφοριακά στοιχεία

- Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου Εταιρείας και θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά την 31.12.2017 ανέρχεται σε € 83.319 χιλ., διαιρούμενο σε 2.777.300 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 30 η κάθε μία. Οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες.

- Απόκτηση ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920, οι ανώνυμες εταιρείες μπορούν, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων τους, να αποκτούν ίδιες μετοχές μέχρι ποσοστού 10% του συνόλου των μετοχών τους. Η Εταιρεία δεν έχει κάνει χρήση της ως άνω δυνατότητας που παρέχει ο νόμος.

- Τομέας έρευνας και ανάπτυξης

Κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2017 και του 2016 δεν υπήρξε δραστηριότητα στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης.

- Υποκαταστήματα της Εταιρείας και του Ομίλου

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν διαθέτει υποκαταστήματα.

11. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Την 4 Απριλίου 2018 η μητρική Εταιρεία συνυπέγραψε την τροποποιημένη σύμβαση κάλυψη κοινού ενυπόθηκου ομολογιακού δανείου αξίας € 27.306.000 της εταιρείας «ΙΑΣΩ GENERAL – ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΧΟΛΑΡΓΟΥ Α.Ε.» με την ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε ως εγγυητής.

Την 8 Μαΐου 2018, το ΔΣ της μητρικής Εταιρείας αποφάσισε ομόφωνα να λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση η θυγατρική εταιρεία «ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ Ι.Κ.Ε.».

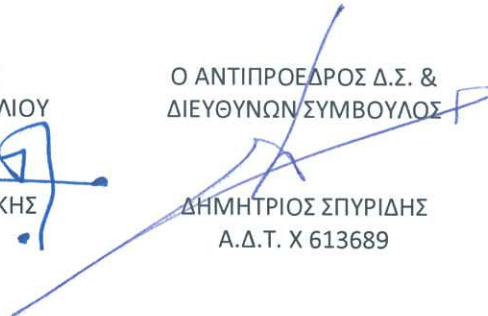
Ν. Φάληρο, 12 Ιουλίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. Σ 231179

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ. &
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ. Χ 613689

Περιεχόμενα Οικονομικών Καταστάσεων:

Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης:	12
Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης και Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων:	13
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας:	14
Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Ταμειακών Ροών:.....	15
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων	16
1. Γενικές πληροφορίες	16
2. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών.....	20
3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου.....	33
4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως	36
5. Ενσώματες ακινητοποιήσεις.....	39
6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	40
7. Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	41
8. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις.....	41
9. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	43
10. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα έως τη λήξη.....	44
11. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.....	44
12. Αποθέματα.....	44
13. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις.....	45
14. Λοιπές απαιτήσεις	45
15. Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού.....	46
16. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	46
17. Μετοχικό Κεφάλαιο και Υπέρ το άρτιο	46
18. Λοιπά Αποθεματικά.....	47
19. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους.....	47
20. Δανειακές υποχρεώσεις	49
21. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	49
22. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	49
23. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	50
24. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	51
25. Λοιπές προβλέψεις.....	51
26. Κύκλος εργασιών	51
27. Έξοδα ανά κατηγορία	52
28. Ποσά μηχανισμών επιστροφής Rebate & Claw back	53

29.	Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως.....	54
30.	Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως	55
31.	Χρηματοοικονομικά έσοδα	55
32.	Χρηματοοικονομικά έξοδα	55
33.	Λοιπά επενδυτικά αποτελέσματα	55
34.	Λοιπά έκτακτα αποτελέσματα.....	56
35.	Ενδεχόμενες απαιτήσεις / υποχρεώσεις.....	56
36.	Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη.....	58
37.	Ανειλημμένες υποχρεώσεις.....	59
38.	Μεταγενέστερα γεγονότα	60

Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης:

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	5	107.980.562	113.303.953	107.950.444	113.266.306
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	6	1.916.773	1.979.005	1.916.773	1.979.004
Επενδύσεις σε Ουγατρικές Επιχειρήσεις	7	-	-	183.203	183.203
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	8	-	1.508.502	-	1.508.502
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	9	371.213	294.936	371.213	294.936
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα έως τη λήξη	10	1.502.483	-	1.502.483	-
Λουτές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	11	129.359	129.359	126.148	126.148
		111.900.390	117.215.754	112.050.264	117.358.099
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	12	5.520.367	3.872.833	4.928.778	3.501.258
Πελάτες και Λουτές Εμπορικές Απαιτήσεις	13	62.804.062	63.763.621	62.801.617	63.782.286
Λουτές Απαιτήσεις	14	7.748.279	8.670.535	8.216.744	8.877.357
Λουτά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	15	8.233.311	7.245.472	8.233.311	7.245.472
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	16	7.921.801	18.368.572	7.841.395	18.336.659
		92.227.820	101.921.031	92.021.845	101.743.032
Σύνολο ενεργητικού από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
		204.128.210	219.136.785	204.072.109	219.101.131
Ενεργητικά στοιχεία διακοπτόμενων δραστηριοτήτων	7	1.976	1.132.074	-	-
Σύνολο ενεργητικού		204.130.186	220.268.860	204.072.109	219.101.131
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο	17	83.319.000	83.319.000	83.319.000	83.319.000
Υπέρ το άρτιο	17	4.444.238	4.453.511	4.444.238	4.453.511
Αποθεματικά εύλογης αξίας	18	3.109.624	3.166.925	3.109.624	3.166.925
Λουτά αποθεματικά	18	442.269	442.269	442.269	442.269
Αποτελέσματα εις νέο		(11.770.555)	(5.739.820)	(13.893.029)	(7.518.034)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων αποδιδόμενων στους μετόχους		79.544.576	85.641.885	77.422.102	83.863.672
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	(123)	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		79.544.576	85.641.763	77.422.102	83.863.672
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	8	2.587.702	-	2.587.702	-
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	19	2.002.284	1.827.021	1.980.523	1.805.012
Δανειακές υποχρεώσεις	20	31.221.269	34.921.046	31.221.269	34.921.046
Λουτές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	21	1.184.092	14.480.911	1.184.092	14.480.911
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		36.995.347	51.228.977	36.973.586	51.206.968
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	22	50.270.446	50.910.102	52.599.576	52.507.195
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	23	276.022	236.638	147.965	-
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	20	13.359.226	13.683.957	13.359.226	13.683.957
Λουτές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	24	23.633.577	17.895.202	23.569.654	17.839.339
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	25	50.000	50.000	-	-
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		87.589.271	82.775.900	89.676.421	84.030.491
Σύνολο υποχρεώσεων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
		124.584.618	134.004.877	126.650.007	135.237.459
Σύνολο υποχρεώσεων από διακοπτόμενες δραστηριότητες	7	992	622.220	-	-
Σύνολο υποχρεώσεων		124.585.610	134.627.097	126.650.007	135.237.459
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		204.130.186	220.268.860	204.072.109	219.101.131

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 - 60 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης και Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων:

Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	1/1/2017 -	1/1/2016 -	1/1/2017 -	1/1/2016 -	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	
Πωλήσεις	26	91.657.696	86.836.849	91.654.986	86.808.537
Μειον: Ποσά μηχανισμών επιστροφής					
Rebate & Claw back	28	(11.742.706)	(6.763.000)	(11.742.706)	(6.763.000)
Κόστος Πωληθέντων	27	(71.017.440)	(69.740.291)	(71.889.351)	(69.706.651)
Μικτά Αποτελέσματα		8.897.550	10.333.559	8.022.929	10.338.887
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	29	619.349	888.216	488.959	499.966
Έξοδα διάθεσης	27	(959.191)	(881.438)	(1.058.464)	(1.020.949)
Έξοδα διοίκησης	27	(3.060.581)	(986.684)	(3.134.610)	(1.142.854)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	30	(1.193.350)	(390.957)	(674.773)	(360.726)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		4.303.778	8.962.696	3.644.040	8.314.324
Χρηματοοικονομικά έσοδα	31	31.855	62	31.854	60
Χρηματοοικονομικά έξοδα	32	(2.994.277)	(2.975.315)	(2.993.261)	(2.974.563)
Λοιπά επενδυτικά αποτελέσματα	33	-	(324.441)	-	(324.441)
Λοιπά έκτακτα αποτελέσματα	34	(1.294.642)	(3.741.007)	(1.294.642)	(3.741.007)
Κέρδη/(Ζημίες) προ φόρων		46.714	1.921.995	(612.009)	1.274.373
Φόρος εισοδήματος	23	(6.088.712)	(841.223)	(5.774.372)	(603.517)
Καθαρά Κέρδη/(Ζημίες) μετά φόρων		(6.041.998)	1.080.772	(6.386.381)	670.855
<i>Κατανέμονται σε:</i>					
Ιδιοκτήτες μητρικής		(6.041.998)	1.080.772	(6.386.381)	670.855
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	-	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα:					
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Κέρδη/(ζημίες) από αποτίμηση χρη/κών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση, καθαρά από φόρους	18	54.156	(1.934.681)	54.156	(1.934.681)
Σύνολο		54.156	(1.934.681)	54.156	(1.934.681)
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Αναλογιστικά κέσδη/ (ζημίες), καθαρά από φόρους		11.386	(73.518)	11.386	(73.518)
Σύνολο		11.386	(73.518)	11.386	(73.518)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα		65.542	(2.008.199)	65.542	(2.008.199)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα		(5.976.456)	(927.427)	(6.320.839)	(1.337.344)
<i>Κατανέμονται σε:</i>					
Ιδιοκτήτες μητρικής		(5.976.456)	(927.427)	(6.320.839)	(1.337.344)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	-	-

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 - 60 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας:

ΟΜΙΛΟΣ

Σημ.	Αποδιδόμενα στους Ιδιοκτήτες της Μητρικής						Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπερ το άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο		
Υπόλοιπα την 01/01/2016	83.319.000	4.481.591	5.101.606	442.269	(6.895.667)	86.448.799	(123)	86.448.676
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης	-	-	-	-	1.080.772	1.080.772	-	1.080.772
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	-	-	(1.934.681)	-	(73.518)	(2.008.198)	-	(2.008.198)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	(1.934.681)	-	1.007.255	(927.426)	-	(927.426)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	-	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου	-	(28.080)	-	-	-	(28.080)	-	(28.080)
Διαφορά από ενσωμάτωση θυγατρικών	-	-	-	-	148.592	148.592	-	148.592
Υπόλοιπα την 31/12/2016	83.319.000	4.453.511	3.166.926	442.269	(5.739.820)	85.641.885	(123)	85.641.762
Υπόλοιπα την 1/1/2017	83.319.000	4.453.511	3.166.926	442.269	(5.739.820)	85.641.885	(123)	85.641.762
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης	-	-	-	-	(6.041.998)	(6.041.998)	-	(6.041.998)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	-	-	54.156	-	11.386	65.542	-	65.542
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	54.156	-	(6.030.612)	(5.976.456)	-	(5.976.455)
Ανακύκλωση αποθεματικού στα αποτελέσματα	-	-	(111.457)	-	-	(111.457)	-	(111.457)
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου	-	(9.273)	-	-	-	(9.273)	-	(9.273)
Κίνηση μεταξύ μετόχων	-	-	-	-	(123)	(123)	123	-
Υπόλοιπα την 31/12/2017	83.319.000	4.444.238	3.109.625	442.269	(11.770.555)	79.544.576	-	79.544.577

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Σημ.	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπερ το άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα την 01/01/2016	83.319.000	4.453.511	5.101.606	442.269	(8.115.371)	85.201.016
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης	-	-	-	-	670.855	670.855
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	-	-	(1.934.681)	-	(73.518)	(2.008.199)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	(1.934.681)	-	597.337	(1.337.344)
Υπόλοιπα την 31/12/2016	83.319.000	4.453.511	3.166.925	442.269	(7.518.034)	83.863.672
Υπόλοιπα την 1/1/2017	83.319.000	4.453.511	3.166.925	442.269	(7.518.034)	83.863.672
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης	-	-	-	-	(6.386.381)	(6.386.381)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	-	-	54.156	-	11.386	65.542
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	54.156	-	(6.374.995)	(6.320.839)
Ανακύκλωση αποθεματικού στα αποτελέσματα	-	-	(111.457)	-	-	(111.457)
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου	-	(9.273)	-	-	-	(9.273)
Υπόλοιπα την 31/12/2017	83.319.000	4.444.238	3.109.624	442.269	(13.893.029)	77.422.102

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 - 60 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Ταμειακών Ροών:

Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	46.714	1.921.995	(612.007)	1.274.373
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	5,6 7.354.470	7.113.226	7.344.967	7.103.233
Προβλέψεις	5.295.066	6.339.729	5.295.314	6.310.431
Λοιπές μη ταμειακές συναλλαγές	(3.341.364)	2.462.206	(3.841.614)	2.315.751
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	(42.630)	324.439	(42.630)	324.441
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	2.994.277	2.975.314	2.993.261	2.974.563
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Αύξηση αποθεμάτων	(1.147.284)	(385.046)	(927.269)	(214.805)
Αύξηση απαιτήσεων	(6.086.088)	(12.080.172)	(6.151.245)	(11.650.924)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(4.911.572)	146.081	(4.132.762)	101.653
Μείον:				-
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(3.229.168)	(2.975.314)	(3.228.207)	(2.974.563)
Καταβεβλημένοι φόροι	(177.097)	(379.061)	-	(98.285)
Σύνολο (εκρών) / εισρών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	(3.244.676)	5.463.398	(3.302.191)	5.465.867
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	-	922.134	-	922.134
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(1.645.727)	(2.415.176)	(1.639.156)	(2.414.893)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	15.060	78.376	15.060	79.719
Τόκοι εισπραχθέντες	22.951	62	22.951	60
Αγορά χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη	(1.493.580)	-	(1.493.580)	-
Σύνολο εκρών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(3.101.296)	(1.414.603)	(3.094.725)	(1.412.980)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και υπέρ το άρτιο	-	8.498.814	-	8.498.814
Εξοφλήσεις δανείων	(3.576.757)	(12.530.614)	(3.576.757)	(12.530.614)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(512.318)	(1.134.938)	(512.318)	(1.134.938)
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου	(9.273)	(40.874)	(9.273)	(40.874)
Σύνολο εκρών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(4.098.347)	(5.207.613)	(4.098.347)	(5.207.613)
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	(10.444.320)	(1.158.818)	(10.495.264)	(1.154.727)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα από διακοπτόμενες δραστηριότητες	7 (1.959)	-	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	18.368.079	19.527.390	18.336.659	19.491.386
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	7.921.801	18.368.572	7.841.395	18.336.659

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 - 60 59αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές Πληροφορίες

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις ετήσιες εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας με την επωνυμία «ΠΕΡΣΕΥΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ'» (εφεξής «Εταιρεία») και τις ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (εφεξής «Όμιλος») για την χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2017.

Σκοπός της εταιρείας σύμφωνα με το καταστατικό της είναι:

- Η διοίκηση, εκμετάλλευση και λειτουργία κάθε είδους νομίμως λειτουργούντων ιδιωτικών νοσηλευτικών μονάδων, όπως επίσης και κάθε είδους φορέων μέριμνας, φροντίδας και προστασία εν γένει της υγείας, φορέων ενδονοσοκομειακής περίθαλψης και διάγνωσης, έρευνας και πρόληψης παθήσεων, που λειτουργούν εντός των πλαισίων της ισχύουσας εκάστοτε νομοθεσίας.

Για την επιδίωξη του σκοπού της η Εταιρεία μπορεί:

- α) Να παρέχει κάθε είδους υπηρεσίες συμβούλων για τις άνω περιπτώσεις.
- β) Να αναλαμβάνει αντιπροσωπείες οίκων του εξωτερικού και του εσωτερικού, συναφών με το σκοπό της εταιρείας.
- γ) Να μεταφέρει είδη με ίδια ή ξένα μεταφορικά μέσα.
- δ) Να εισάγει και εξάγει έτοιμα συναφή προϊόντα και πρώτες ύλες.
- ε) Να οργανώνει σεμινάρια και διαλέξεις με θέματα σχετικά με το σκοπό της εταιρείας.
- στ) Να συμμετέχει σε οποιαδήποτε επιχείρηση με όμοιο ή παρεμφερή σκοπό, οποιουδήποτε εταιρικού τύπου ή να συγχωνεύεται με άλλες εταιρίες.
- ζ) Να συνεργάζεται με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με οποιονδήποτε τρόπο.
- η) Να ιδρύει υποκαταστήματα ή νοσηλευτικές μονάδες, οπουδήποτε.
- θ) Να αντιπροσωπεύει οποιαδήποτε επιχείρηση ημεδαπή ή αλλοδαπή με όμοιο ή παρεμφερή σκοπό.
- ι) Να αγοράζει ή να ενοικιάζει τεχνικό εξοπλισμό για εκμετάλλευση με εκμίσθωση ή οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο.
- ια) Να αγοράζει και μισθώνει οποιαδήποτε μεταφορικά μέσα, τεχνολογικό εξοπλισμό και υπηρεσίες.
- ιβ) Να αγοράζει με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο, μεταπωλεί ή μισθώνει ακίνητα ή μεταφορικά μέσα.
- ιγ) Να εμπορεύεται, αγοράζει και πωλεί, επισκευάζει, εισάγει και εξάγει πάσης φύσεως ιατρικά και συναφή με αυτά μηχανήματα, είδη και εργαλεία, καθώς και κάθε άλλο συναφές εμπόρευμα.

Η διάρκεια της Εταιρείας ορίζεται στα πενήντα (50) έτη από την 15η Νοεμβρίου 1999. Η Εταιρία είναι Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με Αριθμό Μητρώου 43858/102/B/99/128, με έδρα στην Ελλάδα, στο Δήμο Πειραιά, επί της οδού Εθνάρχου Μακαρίου 9 στο Νέο Φάληρο. Το λειτουργικό νόμισμα της είναι το Ευρώ (€) (νόμισμα της Μητρικής του Ομίλου).

Εντός του μηνός Μαΐου 2017 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών της Εταιρίας στην «Hellenic Health Healthcare S.a.r.l.», εταιρία που εδρεύει στο Λουξεμβούργο και ελέγχεται από τον διεθνή διαχειριστή κεφαλαίων CVC Capital Partners.

Επίσης, την 18/5/2017 εξελέγη νέο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας ο κ. Δημήτριος Σύρμας του Κωνσταντίνου, σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος κ. Περικλή Παναγόπουλου. Επιπλέον, την 29/6/2017 εξελέγη νέο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ο κ. Σέργιος Σταμπουλούς.

1.1 Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, συγκροτείται από τους:

- Θεοχαράκης Βασίλειος – Πρόεδρος του Δ.Σ.
- Σπυρίδης Δημήτριος - Διευθύνων Σύμβουλος και Αντιπρόεδρος του Δ.Σ
- Γιαλούρης Μιχαήλ – Μέλος του Δ.Σ.
- Αλεξανδρής Θεοφάνης – Μέλος του Δ.Σ.
- Κούμπας Γεώργιος – Μέλος του Δ.Σ.
- Μπαχάς Μάριος – Μέλος του Δ.Σ.
- Σύρμας Δημήτριος – Μέλος του Δ.Σ.
- Ρολόγης Δημήτριος – Μέλος του Δ.Σ.
- Σταμπολούς Σέργιος – Μέλος του Δ.Σ.

Η Εταιρεία έχει στην εκμετάλλευσή της το νοσοκομείο «Metropolitan Hospital».

Οι εγκαταστάσεις του Νοσοκομείου Metropolitan βρίσκονται στην παραλιακή λεωφόρο στο Νέο Φάληρο. Το Νοσοκομείο διαθέτει 262 κλίνες και καλύπτει όλες τις ιατρικές ειδικότητες και διαγνωστικά εργαστήρια. Το Νοσοκομείο Metropolitan του Ομίλου «ΠΕΡΣΕΥΣ Υγειονομική Μέριμνα Α.Ε.» δημιουργήθηκε από συντελεστές με πολυδιάστατη πείρα στην παροχή υπηρεσιών υγείας.

Με την ανάπτυξη και των άλλων κλινικών καθώς και την επέκτασή του σε άλλες περιοχές της χώρας, ο Όμιλος ΠΕΡΣΕΥΣ επιθυμεί να δημιουργήσει ένα Ολοκληρωμένο Σύστημα Υγείας (Integrated Delivery System) το οποίο θα παρέχει υπηρεσίες υγείας σε όλα τα επίπεδα.

1.2 Δομή του Ομίλου

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου είναι οι εξής:

Επωνυμία	Έδρα	Δραστηριότητα	Ποσοστό Συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης	Σχέση Συμμετοχής
ΠΕΡΣΕΑΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ Α.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες Υγείας	Μητρική	-	Μητρική
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ Α.Ε. ¹	Ελλάδα	Υπηρεσίες Υγείας	99,99%	Ολική	Άμεση
SKIAWORLD INVESTMENTS LIMITED	Κύπρος	Επενδυτικές	100,00%	Ολική	Άμεση
GROUP MEDICAL PURCHASING Ε.Π.Ε.	Ελλάδα	Εμπορία ειδών ιατρικής χρήσεως	100,00%	Ολική	Άμεση-Έμμεση
METROPOLITAN ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ Ι.Κ.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες Υγείας	100,00%	Ολική	Άμεση

¹ Η εταιρεία θυγατρική "ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕ" κατά την 31/12/2017 βρίσκεται υπό εκκαθάριση. Τα ενεργητικά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της θυγατρικής έχουν αναγνωριστεί στις διακοπτόμενες δραστηριότητες του ομίλου. Η θυγατρική δεν παρουσίασε δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της χρήσης 1.1. - 31.12.2017.

1.3 Εγκαταστάσεις – Εξοπλισμός

Πρωταρχικός στόχος όλων των συντελεστών του Ομίλου είναι η παροχή υπηρεσιών υγείας υψηλών προδιαγραφών, με σεβασμό προς τους ασθενείς. Ο Όμιλος δεν θεωρεί την υψηλή ποιότητα των υπηρεσιών του πολυτέλεια, αλλά βασική υποχρέωση προς τους ασθενείς.

Για το λόγο αυτό, πλαισίωσε τους ιατρούς με εξοπλισμό και διαγνωστικά μέσα τελευταίας τεχνολογίας, ώστε να μπορούν απρόσκοπτα να παρέχουν στους ασθενείς υπηρεσίες υψηλής ποιότητας.

Το νοσοκομείο διαθέτει υπερσύγχρονα διαγνωστικά μέσα, που ελαχιστοποιούν το χρόνο εξέτασης, καθώς και τα ποσοστά επεμβατικών πράξεων. Για παράδειγμα, με τα μηχανήματα νέας γενιάς που διαθέτει το Νοσοκομείο, θα μπορούν να αποφευχθούν επεμβατικές πράξεις.

1.4 Ιατροί

Το Metropolitan Hospital στελεχώνεται από διακεκριμένους ιατρούς της Ελλάδας και του εξωτερικού, οι οποίοι πλαισιώνονται από εξειδικευμένο και πεπειραμένο νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό. Πρέπει να αναφερθεί ότι, εφαρμόζονται διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου, με στόχο τη διαρκή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και τη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού, τόσο σε θέματα εξυπηρέτησης ασθενών, όσο και σε σύγχρονες μεθόδους θεραπείας.

1.5 Ειδικότητες

Ο Όμιλος έχει τις παρακάτω ειδικότητες ιατρών:

Αγγειοχειρουργοί	Παθολόγοι
Νευρολόγοι	Δερματολόγοι
Πυρηνικοί ιατροί	Θωρακοχειρουργοί
Αιματολόγοι	Παιδίατροι
Νευροχειρουργοί	Αλλεργιολόγοι
Τμήμα διαβήτη παχυσαρκίας και μεταβολισμού	Καρδιολόγοι
Γαστρεντερολόγοι	Πλαστικοί χειρουργοί
Ογκολόγοι χειρουργοί	Ρευματολόγοι
Γναθοχειρουργοί	Καρδιοχειρουργοί
Ορθοπεδικοί	Πνευμονολόγοι
Χειρουργοί ενδοκρινών αδένων	Παιδοχειρουργοί
Οδοντίατροι	Γυναικολόγοι
Ουρολόγοι	Ογκολόγοι
Χειρουργοί μαστού	Ακτινοθεραπευτές
Ενδοκρινολόγοι	Ακτινοδιαγνώστες
Οφθαλμίατροι	Χειρουργοί Ρομποτικής Χειρουργικής
Ωτορινολαρυγγολόγοι	Ορθοπεδικοί Ρομποτικής Χειρουργικής
Επεμβατικοί ακτινολόγοι	

1.6 Νοσηλευτική υπηρεσία

Η Διεύθυνση της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας (Ν.Υ), του Θεραπευτηρίου Metropolitan οργανώθηκε και λειτουργεί με βάση τους κανόνες της σύγχρονης Νοσηλευτικής Επιστήμης που εφαρμόζονται σε εφάμιλλες σύγχρονες κλινικές της Ευρώπης και της Αμερικής.

Στόχος της Διεύθυνσης της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας (Ν.Υ) του Θεραπευτηρίου Metropolitan είναι η παροχή υψηλής Νοσηλευτικής φροντίδας προς τον ασθενή αλλά και η συνεχής επαγγελματική πρόοδος και ανάπτυξη του νοσηλευτικού προσωπικού.

Για την εκπλήρωση αυτών των στόχων, τα στελέχη του Metropolitan που διαθέτουν διακεκριμένη επαγγελματική και επιστημονική εμπειρία, επιλέχτηκαν με αυστηρά κριτήρια. Όλα τα τμήματα στελεχώθηκαν με νοσηλευτικό προσωπικό βάσει διεθνών δεικτών.

Η εργασία για κάθε κατηγορία του νοσηλευτικού προσωπικού διεκπεραιώνεται βάσει καθηκοντολογίου, το οποίο τηρείται αυστηρώς. Η νοσηλευτική φροντίδα εξασφαλίζεται με γραπτές διαδικασίες, που συντάσσονται ύστερα από λεπτομερή μελέτη και ανάλυση πρόσφατων ερευνητικών δεδομένων από την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία με απώτερο σκοπό την παροχή ολοκληρωμένης φροντίδας.

Η νοσηλευτική φροντίδα διεκπεραιώνεται και εξασφαλίζεται με προγραμματισμένους ετήσιους στόχους που οργανώνονται από τη Διεύθυνση της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας (Ν.Υ) του θεραπευτηρίου Metropolitan.

Η νοσηλευτική αποτελεί σύνθεση επιστημονικών γνώσεων, τεχνικών εφαρμογών και ανθρωπιστικής συμπεριφοράς, για το λόγο αυτό σύγχρονα εκπαιδευτικά προγράμματα που έχουν ως κεντρικό άξονα τη γνώση με την παράλληλη κλινική εφαρμογή οργανώνονται από τη Διεύθυνση της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας (Ν.Υ).

Στα πλαίσια της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης του προσωπικού η Νοσηλευτική Υπηρεσία (Ν.Υ), θέσπισε τα κάτωθι :

- Κλινικό εκπαιδευτή
- Γενική κλινική Επιβλέπουσα για θέματα εκπαίδευσης
- Επιτροπή Νοσηλευτικών Θεμάτων (Ε.Ν.Θ), που ασχολείται με θέματα που αφορούν στην Βασική Υποδομή της Νοσηλευτικής και των Ειδικοτήτων αυτής.

Η Νοσηλευτική Υπηρεσία (Ν.Υ) έχοντας ως πρωταρχικό σκοπό την ανάπτυξη της Νοσηλευτικής γνώσης οργανώνει τα εξής εκπαιδευτικά προγράμματα:

- Ετήσια σεμινάρια συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.
- Σεμινάρια Βασικής και Εξειδικευμένης Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης.
- Ενημερωτικά προγράμματα Ενημέρωσης και Καθοδήγησης νεο-προσληφθέντος προσωπικού.
- Νοσοκομειακό Πληροφοριακό Σύστημα που εξυπηρετεί τις δραστηριότητες της Σύγχρονης Νοσηλευτικής.
- Πρόγραμμα ανταλλαγής σπουδαστών για πρακτική εξάσκηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Η αξιολόγηση του προσωπικού αποτελεί στόχο του θεραπευτηρίου Metropolitan με βράβευση των αριστούχων με χρηματική αμοιβή.

1.7 Τιμολογιακή πολιτική

Στόχος μας είναι οι ασθενείς και οι ιατροί του Θεραπευτηρίου μας να μην αντιμετωπίζουν τιμολογιακούς περιορισμούς.

Σε αυτό το πλαίσιο σκέψης, έχουμε δημιουργήσει τιμοκατάλογο υπηρεσιών ιδιαίτερα ανταγωνιστικό και προσιτό στο ευρύ κοινό και ταυτόχρονα διαμορφώσαμε «πακέτα» επεμβάσεων υπό τη μορφή του κλειστού νοσηλίου για τις πιο συχνές επεμβάσεις όλων των ιατρικών ειδικοτήτων.

Επίσης, το Metropolitan Hospital έχει διαθέσει μεγάλο ποσοστό των κλινών του στα δημόσια ασφαλιστικά ταμεία, δίνοντας τη δυνατότητα παροχής υγειονομικών υπηρεσιών στους ασθενείς κάνοντας χρήση του δημόσιου ασφαλιστικού φορέα.

Τέλος, το Metropolitan Hospital έχει σύμβαση με όλες τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, δίνοντας τη δυνατότητα παροχής υγειονομικών υπηρεσιών στους ασθενείς με ιδιωτική ασφάλεια, σε ένα ειδικά διαμορφωμένο περιβάλλον.

1.8 Νοσηλευτικές μονάδες

Το Νοσοκομείο διαθέτει 262 κλίνες, που κατανέμονται στους νοσηλευτικούς ορόφους σε όλες τις κατηγορίες δωματίων, από σουίτες έως τετράκλινα. Όλα τα δωμάτια διαθέτουν υπερσύγχρονο ιατρικό και ξενοδοχειακό εξοπλισμό και ευχάριστη θέα στη θάλασσα.

Επίσης, διαθέτει:

- Τμήμα Βραχείας Νοσηλείας (One-Day Clinic) 16 κλινών και τμήμα βραχείας Ογκολογικής Νοσηλείας 36 κλινών.
- Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (Χειρουργική και Καρδιολογική) σύνολο 20 κλινών
- 16 κλίνες αυξημένης φροντίδας (Step Down Unit)
- Χειρουργεία
- Αναισθησιολογικό Τμήμα
- Αίθουσα Ανάνηψης

Το Νοσοκομείο διαθέτει 16 υπερσύγχρονες χειρουργικές αίθουσες, εξοπλισμένες σύμφωνα με διεθνή πρότυπα (αντιβακτηριδιακές επιφάνειες, θετική πίεση, ακτινοπροστασία, κλπ).

Τα χειρουργεία είναι εξοπλισμένα με δύο φορητά μηχανήματα ακτινοσκόπησης, με τεχνολογία road mapping, συνδυάζοντας παράλληλα τη μέγιστη απόδοση με την ελάχιστη δόση ακτινοβολίας, τα μόνα με ακτινοπροστασία στην Ελλάδα. Επίσης, με το συγκεκριμένο εξοπλισμό γίνεται και αρχειοθέτηση εικόνων.

Το Νοσοκομείο διαθέτει Παιδιατρική κλινική 22 κλινών καθώς και υπερσύγχρονο τμήμα ακτινοθεραπείας και ακτινοχειρουργικής με δύο γραμμικούς επιταχυντές της εταιρίας "Varian".

1.9 Εξωτερικά ιατρεία

Τα Εξωτερικά Ιατρεία λειτουργούν όλο το 24ωρο και καλύπτουν όλο το φάσμα ιατρικών ειδικοτήτων και διαγνωστικών εργαστηρίων.

Τα Εξωτερικά Ιατρεία συμπεριλαμβάνουν ένα άρτια εξοπλισμένο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών επανδρωμένο με πεπειραμένο και εξειδικευμένο προσωπικό. Τέλος, το Νοσοκομείο διαθέτει δύο ασθενοφόρα κινητές μονάδες για την γρήγορη μεταφορά των ασθενών στο Νοσοκομείο εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο.

1.10 Έγκριση Οικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες ετήσιες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις κατά την 31/12/2017 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 12/07/2018 και τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι παρούσες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής ΔΠΧΑ) του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (εφεξής ΣΔΛΠ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τις ενσώματες ακινητοποιήσεις (εδafικές εκτάσεις και κτίρια) και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση που επιμετρώνται στην εύλογη αξία, και της συνέχισης της λειτουργίας του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη σημείωση 4.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσης, εκτός από την υιοθέτηση των νέων προτύπων και διερμηνειών, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις περιόδους μετά την 1 Ιανουαρίου 2017.

2.2. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΛΠ 7 (Τροποποιήσεις) “Γνωστοποιήσεις”

Οι τροποποιήσεις εισάγουν υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από δάνεια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Ενοποιημένες και Ατομικές οικονομικές καταστάσεις υπό την υπάρχουσα δομή του ομίλου.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους, αλλά δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ και δεν υιοθετήθηκαν νωρίτερα από τον Όμιλο και την Εταιρεία

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7 (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζεται σήμερα. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο τρέχον μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Μέσα στην τρέχουσα χρήση η Διοίκηση έχει ξεκινήσει την αξιολόγηση των επιπτώσεων από την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 και μέσα στο 2018 θα ολοκληρωθεί η εκτίμηση των επιδράσεων στον Όμιλο και στην Εταιρεία.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) “Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινης εξόφλησης” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινης εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος δεν μπορεί να εφαρμόσει νωρίτερα τις τροποποιήσεις, καθώς δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Όμιλος επί του παρόντος αξιολογεί την επίπτωση των τροποποιήσεων στο πλαίσιο αξιολόγησης του για τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9 και δεν αναμένεται να είναι σημαντική.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

Ο Όμιλος και η Εταιρία θα υιοθετήσουν το πρότυπο την 1 Ιανουαρίου 2018 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο, δηλαδή η επίδραση από τη μετάβαση θα αναγνωριστεί συσσωρευτικά στα «Αποτελέσματα εις νέο», ενώ τα συγκριτικά ποσά δεν θα επαναδιατυπωθούν.

Μέσα στη τρέχουσα χρήση του 2017, η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας ξεκίνησε τον έλεγχο των συμβάσεων με πελάτες. Η Διοίκηση θα ολοκληρώσει την διαδικασία αξιολόγησης μέσα στο 2018, ώστε να οριστικοποιήσει την εν λόγω επίδραση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Ο Όμιλος και η Εταιρία σχεδιάζουν να υιοθετήσουν το νέο πρότυπο την ημερομηνία που πρέπει να εφαρμοστεί (01.01.2019). Η Διοίκηση θα ολοκληρώσει την διαδικασία αξιολόγησης μέσα στο 2018, ώστε να οριστικοποιήσει την εν λόγω επίδραση.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με το πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 “Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές. Η Διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) “Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΠΧΑ 12 “Γνωστοποίηση συμμετοχής σε άλλες οικονομικές οντότητες”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με το ότι η υποχρέωση για παροχή των γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΑ 12 έχει εφαρμογή σε συμμετοχές σε οντότητες που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 “Συνενώσεις επιχειρήσεων”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΛΠ 12 “Φόροι εισοδήματος”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

2.3. Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του στην εταιρεία αυτή και έχει την ικανότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή. Η ύπαρξη και η επίδραση των δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν συνεκτιμούνται για να τεκμηριωθεί ότι ο Όμιλος ελέγχει την οικονομική οντότητα. Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρούνται, των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί ή υφίστανται, και των συμμετοχικών τίτλων που έχουν εκδοθεί κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Το κόστος εξαγοράς περιλαμβάνει την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμφωνίες ενδεχόμενων ανταλλαγμάτων. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται καταρχήν στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Εάν υπάρχει, ο Όμιλος αναγνωρίζει μια

μη ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική είτε στην εύλογη αξία είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές, στην αναλογία τους στην καθαρή θέση της θυγατρικής. Τα έξοδα εξαγοράς καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά την πραγματοποίησή τους. Σε συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σταδιακά, ο αποκτών θα επιμετρήσει εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης και θα αναγνωρίσει τυχόν κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που δίνεται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος που πληρούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Ενδεχόμενο αντάλλαγμα που αναγνωρίζεται ως καθαρή θέση, δεν επανεκτιμάται και ο μεταγενέστερος διακανονισμός λογιστικοποιείται μέσα στην καθαρή θέση.

Όταν το άθροισμα (α) του κόστους εξαγοράς, (β) του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσες συμμετοχές και (γ) της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία εξαγοράς του μεριδίου του Ομίλου, εφόσον η συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, είναι μεγαλύτερο σε σχέση με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν, το υπερβάλλον ποσό αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Εάν το ανωτέρω άθροισμα είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται απ' ευθείας στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Μητρικής οι θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν απομείωση.

2.4. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, εκτός από τις εδαφικές εκτάσεις και τα κτίρια, επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (σημείωση 2.8). Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των παγίων στοιχείων.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης οι ενσώματες ακινητοποιήσεις (εδαφικές εκτάσεις και κτίρια) αποτιμώνται σε εύλογες αξίες μείον σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις. Εκτιμήσεις της εύλογης αξίας πραγματοποιούνται σε περιοδική βάση από ανεξάρτητους εκτιμητές προκειμένου να διασφαλίζεται ότι, η εύλογη αξία δεν διαφέρει σημαντικά από το αναπόσβεστο υπόλοιπο. Η τελευταία εκτίμηση των συγκεκριμένων ενσώματων παγίων διενεργήθηκε κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015. Κάθε αύξηση της αξίας πιστώνεται σε αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια, καθαρή από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος.

Κατά την ημερομηνία της αναπροσαρμογής οι σωρευμένες αποσβέσεις συμψηφίζονται με την προ αποσβέσεων λογιστική αξία τους και τα καθαρά ποσά επαναδιατυπώνονται σύμφωνα με τα αναπροσαρμοσμένα ποσά. Τυχόν μειώσεις πρώτα συμψηφίζουν προκύψασες υπεραξίες από προηγούμενες αναπροσαρμογές και κατά το εναπομείναν ποσό βαρύνουν τα αποτελέσματα χρήσεως. Κατά την απομάκρυνση ενός αναπροσαρμοσμένου ενσώματου παγίου περιουσιακού στοιχείου, το αντίστοιχο τμήμα της αναγνωρισθείσας υπεραξίας μεταφέρεται από το αποθεματικό στα αποτελέσματα εις νέο.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και την Εταιρεία, και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Οι εδαφικές εκτάσεις δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

- Κτίρια και τεχνικές εγκαταστάσεις	40 έτη
- Μηχανήματα	12,5 έτη
- Μεταφορικά μέσα	12,5 έτη
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	12,5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (σημείωση 2.8). Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αναπόσβεστης αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

Τα πάγια υπό κατασκευή απεικονίζονται στο κόστος τους. Τα πάγια υπό κατασκευή δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.

2.5. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Άδειες λειτουργίας

Οι άδειες λειτουργίας αναφέρονται εν προκειμένω στην άδεια λειτουργίας του Νοσοκομείου. Αποτιμώνται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (σημείωση 2.8). Οι αποσβέσεις υπολογίζονται από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας τους, με τη σταθερή μέθοδο, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι 50 έτη.

(β) Λογισμικά προγράμματα

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία είναι 10 έτη. Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση των λογισμικών προγραμμάτων καταχωρούνται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

2.6. Μισθώσεις

(α) Εταιρεία Ομίλου ως μισθωτής

Ο Όμιλος και η Εταιρεία μισθώνει μόνο με τη μορφή της λειτουργικής μίσθωσης. Η λειτουργική μίσθωση αφορά μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή), αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης, με τη σταθερή μέθοδο, αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος και η Εταιρεία διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα Δάνεια. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

(β) Εταιρεία Ομίλου ως εκμισθωτής

Μισθώσεις όπου ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες της ιδιοκτησίας, χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκμισθώνει μόνο με τη μορφή της λειτουργικής μίσθωσης. Τα έσοδα που πραγματοποιούνται από λειτουργικές μισθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών που έχουν ληφθεί, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης, με τη σταθερή μέθοδο, αναλογικά κατά τη διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν ενεργεί ως εκμισθωτής σε χρηματοδοτικές μισθώσεις.

2.7. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμώνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων.

2.8. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσεως και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος για τα αγαθά που αγοράζονται από τρίτους, προσδιορίζεται από την τιμολογιακή αξία του αγαθού πλέον κάθε άμεσο έξοδο που αφορά το αγαθό μέχρι αυτό να παραληφθεί στη συγκεκριμένη κατάσταση και στο συγκεκριμένο χώρο που αυτό βρίσκεται κατά την αποτίμηση. Το κόστος των προϊόντων αποτελείται από το κόστος των άμεσων υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος όπου είναι δυνατός ο προσδιορισμός του και τα γενικά ή άλλα έξοδα, που χρειάστηκαν ώστε το προϊόν να φθάσει στο συγκεκριμένο χώρο και στη συγκεκριμένη κατάσταση κατά το χρόνο της αποτίμησης. Το κόστος των αποθεμάτων προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους και με περίοδο στάθμισης το έτος. Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης σε κανονική επιχειρηματική διαδικασία, μειωμένη κατά τα έξοδα διάθεσης.

Για απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζονται επαρκείς προβλέψεις. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

2.9. Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης δεν είναι σημαντικό, αφαιρώντας τυχόν πρόβλεψη απομείωσης. Εάν η είσπραξη των υπολοίπων αυτών αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός ενός έτους ή και λιγότερο, τότε οι απαιτήσεις ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Εάν όχι, τότε ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Οι απαιτήσεις από πελάτες και τρίτους εξετάζονται, ως προς την εισπραξιμότητά τους, σε τακτά χρονικά διαστήματα. Όταν υπάρχει σαφής ένδειξη ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται, με βάση τους συμβατικούς όρους, διενεργείται η απαιτούμενη απομείωση. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του αναπόσβεστου κόστους. Οι ζημιές απομείωσης, που προκύπτουν, καταχωρούνται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης στο κονδύλι «Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως».

2.10. Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση.

2.10.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ταξινόμηση

Η Διοίκηση καθορίζει την κατηγορία στην οποία θα ταξινομήσει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την αρχική τους αναγνώριση βάσει του σκοπού απόκτησής τους. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της Εταιρείας και του Ομίλου που εμπίπτουν στο ΔΛΠ 39 αφορούν τις κατηγορίες: α) Δάνεια και απαιτήσεις, β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, και γ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα έως τη λήξη.

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα χορηγηθέντα δάνεια και οι απαιτήσεις συμπεριλαμβάνονται στις εμπορικές και άλλες απαιτήσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

γ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα έως τη λήξη

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη είναι μη – παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη ληκτότητα, που η διοίκηση του Ομίλου έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να διατηρήσει έως τη λήξη. Στην περίπτωση που ο Όμιλος πωλήσει σημαντικό μέρος των χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη, το σύνολο του χαρτοφυλακίου των στοιχείων που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία αυτή αναταξινομείται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη κατατάσσονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα που η ληκτότητα τους είναι μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς της οικονομικής πληροφόρησης, τα οποία και κατατάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό.

Αναγνώριση και επιμέτρηση

Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτόων στη συναλλαγή δαπανών. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές από τις μεταβολές εύλογης αξίας καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα. Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Τα δάνεια και απαιτήσεις καθώς και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που προκύπτουν.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης.

Αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται όταν:

- Τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου εκπνεύσουν.
- Μεταβιβαστούν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή έχει αναληφθεί η συμβατική δέσμευση να καταβληθούν οι ταμειακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες, χωρίς σημαντική καθυστέρηση και είτε (α) έχουν μεταβιβαστεί ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου ή (β) δεν έχουν μεταβιβαστεί ούτε διατηρηθεί ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου αλλά έχει μεταβιβαστεί ο έλεγχος του στοιχείου αυτού.

Απομείωση

Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων που καταχωρούνται στα αποτελέσματα δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων. Αντιλογισμοί απομειώσεων χρεογράφων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εφόσον η αύξηση στην εύλογη αξία των στοιχείων αυτών μπορεί αντικειμενικά να συσχετιστεί με κάποιο γεγονός το οποίο έλαβε χώρα μεταγενέστερα της αναγνώρισης της ζημίας απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη που παρουσιάζονται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης τους, το ποσό της ζημίας απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων των μελλοντικών ζημιών από πιστωτικούς κινδύνους που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Οι ζημιές απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Ο έλεγχος απομείωσης των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων περιγράφεται στη σημείωση 2.9.

2.10.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Ταξινόμηση

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας ταξινομήθηκαν μόνο στη κατηγορία δάνεια και υποχρεώσεις. Η Διοίκηση καθορίζει την κατηγορία στην οποία θα ταξινομήσει οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατά την αρχική αναγνώριση τους βάσει του σκοπού απόκτησης τους.

Δάνεια και υποχρεώσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Περιλαμβάνονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός από εκείνες με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Οι τελευταίες συμπεριλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Τα δάνεια και οι υποχρεώσεις συμπεριλαμβάνονται στους προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Αναγνώριση και επιμέτρηση

Τα δάνεια και υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, καθαρά από άμεσα έξοδα (τραπεζικά έξοδα και προμήθειες), και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τυχόν ποσά υπό ή υπέρ το άρτιο κατά την απόκτηση καθώς και τυχόν κόστη ή δαπάνες που αποτελούν τμήμα του πραγματικού επιτοκίου. Η απόσβεση αυτή περιλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα των αποτελεσμάτων χρήσης.

Αποαναγνώριση

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν η σχετική υποχρέωση απαλλάσσεται, ακυρώνεται ή έχει λήξει. Στην περίπτωση που μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από άλλο του ιδίου δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή όπου οι όροι μιας υπάρχουσας υποχρέωσης έχουν ουσιαστικά τροποποιηθεί, η ανταλλαγή αυτή ή η τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώρισης μιας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες τρέχουσες αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.10.3 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

2.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τρεις μήνες επενδύσεις άμεσης ρευστοποίησης και μηδενικού ρίσκου.

2.12. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει την αξία των ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί. Τα έξοδα αύξησεως κεφαλαίου παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα Ίδια Κεφάλαια ως μείωση του προϊόντος έκδοσης. Το Οφειλόμενο Κεφάλαιο παρουσιάζεται αφαιρετικά στα Ίδια Κεφάλαια.

2.13. Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την

περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή ολικά, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

2.14. Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωριστεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης στις χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.15. Παροχές σε εργαζομένους

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών ο Όμιλος πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην κατάσταση οικονομικής θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανakλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα. Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος και η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν ο Όμιλος δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

2.16. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.17. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις που αφορούν ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει μία παρούσα νομική ή με άλλο τρόπο τεκμηριωμένη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης και όταν η αξία της μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.18. Αναγνώριση εσόδων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζει τα έσοδα εφόσον αυτά μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα και είναι πιθανόν ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στον Όμιλο και την Εταιρεία. Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές.

(α) Έσοδα από παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(β) Έσοδα από πώληση αγαθών

Τα έσοδα από πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει στον αγοραστή τους ουσιαστικούς κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας των αγαθών.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

(δ) Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα είσπραξης τους έχει θεμελιωθεί.

2.19. Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.20. Συναλλαγματικές μετατροπές

Κατά την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων των ατομικών οικονομικών μονάδων, συναλλαγές σε νομίσματα διαφορετικά από τα νομίσματα λειτουργίας των οικονομικών μονάδων (ξένα νομίσματα) καταχωρούνται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης τα εκφραζόμενα σε ξένο νόμισμα νομισματικά στοιχεία αποτιμώνται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά τον διακανονισμό νομισματικών στοιχείων και κατά την επαναμετατροπή των νομισματικών στοιχείων, περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της χρήσης.

2.21. Διακοπτόμενες δραστηριότητες

Ένα περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα διάθεσης, ορίζεται σαν κατεχόμενο προς πώληση, καταρχήν αν η ανάκτησή του θα γίνει κυρίως από τη διάθεση και όχι από τη χρήση του. Επιπλέον, πρέπει να είναι άμεσα διαθέσιμο για πώληση, με όρους αγοράς και η διάθεσή του να είναι πολύ πιθανή.

Η πιθανή διάθεση τεκμηριώνεται αν:

- α) η διοίκηση έχει δεσμευτεί για τη διάθεση,
- β) έχει σχεδιαστεί πρόγραμμα για τη διάθεση,
- γ) η τιμή διάθεσης είναι σύμφωνη με την αγορά,
- δ) αναμένεται ότι η διάθεση θα ολοκληρωθεί σε ένα χρόνο,
- ε) προκύπτει ότι το πρόγραμμα διάθεσης στα γενικά του σημεία θα τηρηθεί,
- στ) δεν προκύπτει ότι είναι πιθανό η διάθεση να ακυρωθεί.

Ένα μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα διάθεσης που πρόκειται να εγκαταλειφθεί, θεωρείται σαν διακοπείσες δραστηριότητες από την ημέρα που εγκαταλείπεται, μόνον αν αντιπροσωπεύει ένα μεγάλο ξεχωριστό τμήμα δραστηριότητας, αν εντάσσεται σε ένα πρόγραμμα εγκατάλειψης, αν είναι μία θυγατρική.

Τα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα για πώληση, αποτιμώνται στη μικρότερη αξία ανάμεσα στη λογιστική αξία και την εύλογη αξία μείον τα κόστη διάθεσης. Η απόσβεση για τα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα για πώληση σταματά, μόλις χαρακτηριστούν σαν τέτοια. Οι διαφορές αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων κατεχόμενων για πώληση, μέχρι τη διάθεσή τους, επιδρούν στα αποτελέσματα ή στην καθαρή θέση, αν υφίσταται αντίστοιχο αποθεματικό αναπροσαρμογής. Μόλις διατεθεί ένα κατεχόμενο προς πώληση στοιχείο (μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ή ομάδα διάθεσης) λογίζεται το αποτέλεσμα από την πώληση.

Τα αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες, εμφανίζονται διακεκριμένα με ένα ποσό στην κατάσταση συνολικών εσόδων και τα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα για πώληση, εμφανίζονται διακεκριμένα στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

2.22. Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε Ευρώ (€). Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις. Έχουν γίνει αναταξινομήσεις σε συγκριτικά κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και στους πίνακες των αντίστοιχων σημειώσεων, έτσι ώστε οι παρεχόμενες πληροφορίες στις σημειώσεις αυτές να είναι συγκρίσιμες με αυτές της τρέχουσας χρήσης.

Πιο συγκεκριμένα,

- Αναταξινομήθηκε ποσό € 2.092 χιλ. από το κονδύλι της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης «Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις» σε «Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις» που αφορά τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από συμβόλαια leasing.
- Αναταξινομήθηκε ποσό € 3.038 χιλ. από το κονδύλι της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης «Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις» σε «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» που αφορά τις υποχρεώσεις σε λοιπούς φόρους – τέλη.

Οι παραπάνω αναταξινομήσεις δεν έχουν επίπτωση στην καθαρή θέση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία και ο Όμιλος υπό την παρούσα δομή του εκτίθενται σε περιορισμένο φάσμα χρηματοοικονομικών κινδύνων, όπως κίνδυνοι αγοράς (συναλλαγματικός κίνδυνος, κίνδυνος τιμών και κίνδυνος επιτοκίων), πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, δανειακές υποχρεώσεις, καθώς και προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.

Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του συνόλου των εταιρειών που τον απαρτίζουν, που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.

Η διαδικασία που ακολουθείται για τη διαχείριση των κινδύνων είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες της εταιρείας,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων, και
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

i. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει λόγω των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα. Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν κυρίως δραστηριότητα στην Ελλάδα, και κατά συνέπεια, δεν είναι ουσιαστικά εκτεθειμένοι σημαντικά σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών τους γίνεται σε Ευρώ (€).

ii. Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο διακύμανσης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση που μπορεί να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις καθώς σχετικά κέρδη ή ζημιές από την αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας θα καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα.

Διευκρινίζεται ότι αν η τιμή κλεισίματος των μετοχών της Τρ. Αττικής ήταν αυξημένη κατά 5% τότε τα ίδια κεφάλαια θα ήταν αυξημένα κατά € 18.561, ενώ αν ήταν μειωμένη κατά 5% τότε τα ίδια κεφάλαια θα ήταν μειωμένα κατά € 18.561.

iii. Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Η πολιτική του Ομίλου και της Εταιρείας είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεσή του στον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη χρηματοδότηση. Την 31η Δεκεμβρίου 2017, ο Όμιλος και η Εταιρεία είναι εκτεθειμένοι στις μεταβολές του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό και τα ταμειακά διαθέσιμα. Οι δανειακές υποχρεώσεις της μητρικής εταιρείας διέπονται από όρους σταθερού μακροχρόνιου spread, με αποτέλεσμα να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος μεταβολής των περιθωρίων. Η επίδραση στα αποτελέσματα παρουσιάζεται παρακάτω:

	31/12/2017		31/12/2016	
	Εταιρεία	Όμιλος	Εταιρεία	Όμιλος
Μεταβολή μέσου επιτοκίου (+150 μονάδες)	+ / - 1,5%	+ / - 1,5%	+ / - 1,5%	+ / - 1,5%
Επίδραση στα χρηματοοικονομικά έξοδα	698.891	698.891	729.075	729.075
Επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης	(698.891)	(698.891)	(729.075)	(729.075)

iv. Κίνδυνος επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις με τις μεγαλύτερες ασφαλιστικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά (ΕΘΝΙΚΗ, NN, ALLIANZ, BUPA, METLIFE ALICO, INTERAMERICAN, GENERALI, AXA, GROUPAMA κλπ). Επιπλέον, η Εταιρεία διατηρεί σύμβαση με τη Mednet Ελλάς Α.Ε., εταιρεία που διαχειρίζεται ασφαλιστικά προγράμματα νοσοκομειακής κάλυψης μερικών εκ των μεγαλύτερων ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα. Οι ανωτέρω συμφωνίες αυτές εξασφαλίζουν σταθερή πορεία και μεγαλύτερο όγκο ασθενών μειώνοντας σε μεγάλο βαθμό την έκθεση της εταιρείας σε κίνδυνο ανταγωνισμού και ρευστότητας. Η Εταιρεία έχει συνάψει

συμβάσεις με ασφαλιστικές εταιρείες για κάλυψη κινδύνων των περιουσιακών της στοιχείων και συμβόλαια ασφάλισης αστικής ευθύνης. Επιπλέον, η Εταιρεία έχει συνάψει συμβάσεις ασφαλιστικής κάλυψης της κινητής και ακίνητης περιουσίας της (πυρός – παντός κινδύνου, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, απώλειας χρημάτων κλπ).

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση της Εταιρείας και του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία την ημερομηνία αναφοράς αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	7.921.801	18.368.572	7.841.395	18.336.659
Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις	62.804.062	63.763.621	62.801.617	63.782.286
Λοιπές Απαιτήσεις	7.748.279	8.670.535	8.216.744	8.877.357
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	129.359	129.359	126.148	126.148
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	371.213	294.936	371.213	294.936
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα έως τη λήξη	1.502.483	-	1.502.483	-
	80.477.197	91.227.022	80.859.600	91.417.387

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν διαρκώς τις απαιτήσεις αυτών, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου. Όπου είναι διαθέσιμες με λογικό κόστος, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους πελάτες.

Η Διοίκηση θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά το μέρος που δεν έχουν απομειωθεί είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, προέρχονται από τη λειτουργική και παραγωγική δραστηριότητα του συνόλου των εταιρειών που απαρτίζουν τον Όμιλο και διέπονται από συνήθεις όρους αγοράς. Για το λόγο αυτό η Διοίκηση θεωρεί ότι ο κίνδυνος από μη ρευστοποίηση μέρους των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων θεωρείται μικρός. Επιπλέον όπου κρίνεται σκόπιμο διενεργούνται οι σχετικές προβλέψεις για την κάλυψη του κινδύνου μη είσπραξης μέρους ή του συνόλου της απαίτησης.

Τα ταμειακά ισοδύναμα αφορούν βραχυχρόνιες, υψηλής ευκολίας ρευστοποίησης επενδύσεις, που είναι εύκολα μετατρέψιμες σε μετρητά. Επιπλέον είναι κοντά στη λήξη τους και για αυτό το λόγο εμφανίζουν αμελητέο κίνδυνο κατά το χρόνο της ρευστοποίησής τους.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η Εταιρεία διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς της με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 12 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία. Η Διοίκηση εξετάζει κάθε ανάγκη χωριστά και με βάση εγκεκριμένο πρόγραμμα διεκπεραιώνει τις εμπορικές υποχρεώσεις της εταιρείας.

3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων

Η διαχείριση των κεφαλαίων στοχεύει στη διασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας των εταιρειών του Ομίλου, την επίτευξη των αναπτυξιακών του σχεδίων σε συνδυασμό με την πιστοληπτική του ικανότητα. Για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του Ομίλου θα πρέπει να αξιολογηθεί ο Καθαρός Δανεισμός του Ομίλου (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) και των αντίστοιχων ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που είναι συνδεδεμένα με έργα που εξυπηρετούν τις δανειακές υποχρεώσεις τους μέσω των ροών τους. Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου στις 31.12.2017 και στις 31.12.2016 παρουσιάζεται αναλυτικά στους ακόλουθους πίνακες:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	13.359.226	13.683.957	13.359.226	13.683.957
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	31.221.269	34.921.046	31.221.269	34.921.046
Σύνολο δανείων	44.580.495	48.605.003	44.580.495	48.605.003
<i>Μείον:</i>				
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	7.921.801	18.368.572	7.841.395	18.336.659
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	371.213	294.936	371.213	294.936
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα έως τη λήξη	1.502.483	-	1.502.483	-
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα	34.784.997	29.941.495	34.865.403	29.973.407
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου	79.544.576	85.641.763	77.422.102	83.863.672
Σύνολο Κεφαλαίων	114.329.573	115.583.257	112.287.504	113.837.079
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης	69,57%	74,10%	68,95%	73,67%

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης στις 31.12.2017 για τον Όμιλο υπολογίζεται σε 69,57% (31.12.2016: σε 74,10%). Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός). Η μεταβολή οφείλεται κυρίως στην μείωση των δανειακών υποχρεώσεων. Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης στις 31.12.2017 για την μητρική Εταιρεία υπολογίζεται σε 68,95% (31.12.2016: σε 73,67%). Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός). Η μεταβολή οφείλεται κυρίως στην μείωση των δανειακών υποχρεώσεων.

3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

- Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) όμοιων στοιχείων.
- Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).
- Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Η εύλογη αξία των βραχυπρόθεσμων πελατών και λοιπών απαιτήσεων, δανειακών υποχρεώσεων καθώς και των προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων προσεγγίζουν τις λογιστικές τους αξίες.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και την 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι μόνο τα Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αξίας € 371 χιλ. (31.12.2016: € 295 χιλ.) και κατηγοριοποιήθηκαν στο Επίπεδο 1.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων και την υιοθέτηση παραδοχών από πλευράς την Διοίκησης, οι οποίες επηρεάζουν τις γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και οι σημειώσεις και αναφορές που τις συνοδεύουν ενδέχεται να εμπεριέχουν ορισμένες υποθέσεις και υπολογισμούς που αναφέρονται σε μελλοντικά γεγονότα σε σχέση με

τις εργασίες και τις οικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης της Εταιρείας και του Ομίλου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

(α) Εύλογη αξία ενσώματων περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αποτιμά τις εδαφικές εκτάσεις και τα κτίρια σε αναπροσαρμοσμένες αξίες (εκτιμώμενες εύλογες αξίες) όπως αυτές προσδιορίζονται από εταιρεία ανεξάρτητων εκτιμητών. Ανεξάρτητες εκτιμήσεις εκτελούνται περιοδικά. Ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών των συγκεκριμένων ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων, παραδοχών και κρίσεων αναφορικά με την κυριότητα, αξία εν χρήσει καθώς και την ύπαρξη τυχόν οικονομικής, λειτουργικής και φυσικής απαξίωσης των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Η τελευταία αναπροσαρμογή των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων διενεργήθηκε την 31 Δεκεμβρίου 2015. Η Διοίκηση εκτιμά ότι η οποιαδήποτε μεταβολή στις εύλογες αξίες των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων δεν θα είχε σημαντική επίδραση στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2017.

(β) Ωφέλιμη ζωή ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους. Η πραγματική ωφέλιμη ζωή τους αποτιμάται σε ετήσια βάση και ενδέχεται να διαφέρει λόγω διαφόρων παραγόντων, όπως η τεχνική βαθμιαία απαξίωση, κυρίως όσον αφορά τον μηχανογραφικό εξοπλισμό, έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό, και λογισμικά προγράμματα.

(γ) Απομείωση ιδιοχρησιμοποιούμενων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και εν συνεχεία, αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων πάγιων. Ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της διοίκησης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες. Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης η διοίκηση συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

(δ) Έλεγχος απομείωσης θυγατρικών

Ο Όμιλος εξετάζει για απομείωση την αξία των επενδύσεών της σε συγγενείς επιχειρήσεις, συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της κάθε επένδυσης (την υψηλότερη αξία μεταξύ της αξίας λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη της πώλησης) με τη λογιστική της αξία. Η Διοίκηση της Εταιρείας προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον καθορισμό του ανακτήσιμου ποσού, οι οποίες περιλαμβάνουν βασικές παραδοχές για την περίοδο των εκτιμώμενων ταμειακών ροών, τις ταμειακές ροές, τον ρυθμό ανάπτυξης των ροών και το επιτόκιο προεξόφλησης, προκειμένου να προσδιορίσει την παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών συγγενούς εταιρείας

(ε) Προβλέψεις

- Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Οι επισφαλούς είσπραξης λογαριασμοί απεικονίζονται με τα ποσά τα οποία είναι πιθανόν να ανακτηθούν. Οι εκτιμήσεις για τα ποσά που αναμένεται να ανακτηθούν προκύπτουν κατόπιν ανάλυσης καθώς και από την εμπειρία του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την πιθανότητα επισφαλειών των πελατών. Μόλις γίνει γνωστό ότι ένας συγκεκριμένος λογαριασμός υπόκειται σε μεγαλύτερο κίνδυνο του συνήθους πιστωτικού κινδύνου (π.χ., χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, διαφωνία σχετικά με την ύπαρξη ή το ποσό της

απαίτησης, κτλ.), ο λογαριασμός αναλύεται και κατόπιν καταγράφεται ως επισφάλεια εάν οι συνθήκες υποδηλώνουν ότι η απαίτηση είναι ανείσπρακτη.

- Προβλέψεις για αποζημιώσεις προσωπικού

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους.

(στ) Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου. Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και εκτιμώντας τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις μελλοντικές υποχρεώσεις από φόρους. Κατά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, καθώς και κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητάς τους, λαμβάνονται υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων των εταιρειών του Ομίλου στο ορατό μέλλον.

4.2 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Δεν υπάρχουν σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.

5. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Κατωτέρω παρατίθενται οι μεταβολές των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας:

		Όμιλος						
Σημ.	Εδαφικές εκτάσεις	Κτίρια - Τεχνικές Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο	
Κόστος Κτήσης								
	Υπόλοιπα 31.12.2015	33.110.059	81.417.131	52.948.762	425.532	9.439.747	653.832	177.995.064
	Προσθήκες	-	1.690.530	2.023.490	-	797.124	-	4.511.144
	Μειώσεις	-	-	(206.094)	-	(3.709)	-	(209.803)
	Αναπροσαρμογή / τακτοποιήσεις	-	-	-	-	(2.136)	(653.832)	(655.968)
	Υπόλοιπα 31.12.2016	33.110.059	83.107.661	54.766.158	425.532	10.231.026	-	181.640.436
	Προσθήκες	-	101.073	1.572.780	22.796	261.291	11.769	1.969.709
	Πωλήσεις	-	-	(30.465)	(2.978)	(7.092)	-	(40.535)
	Υπόλοιπα 31.12.2017	33.110.059	83.208.734	56.308.473	445.350	10.485.225	11.769	183.569.610
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:								
	Υπόλοιπα 31.12.2015	-	20.328.070	34.642.129	335.069	6.046.917	-	61.352.185
27	Αποσβέσεις χρήσης	-	2.067.452	4.193.736	34.043	748.965	-	7.044.196
	Πωλήσεις/Διαγραφές	-	-	(57.763)	-	-	-	(57.763)
	Αναπροσαρμογή / τακτοποιήσεις	-	-	-	-	(2.136)	-	(2.136)
	Υπόλοιπα 31.12.2016	-	22.395.522	38.778.102	369.112	6.793.746	-	68.336.483
27	Αποσβέσεις χρήσης	-	2.078.479	4.386.893	34.797	776.670	-	7.276.839
	Πωλήσεις	-	-	(20.996)	(2.821)	(457)	-	(24.274)
	Υπόλοιπα 31.12.2017	-	24.474.001	43.143.999	401.088	7.569.960	-	75.589.048
Αναπόσβεστη αξία								
	Υπόλοιπο 31.12.2016	33.110.059	60.712.139	15.988.056	56.420	3.437.280	-	113.303.953
	Υπόλοιπο 31.12.2017	33.110.059	58.734.733	13.164.474	44.262	2.915.265	11.769	107.980.562
		Εταιρεία						
Σημ.	Εδαφικές εκτάσεις	Κτίρια - Τεχνικές Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο	
Κόστος Κτήσης								
	Υπόλοιπα 31.12.2015	33.110.059	81.415.230	52.893.784	425.532	9.392.986	653.832	177.891.424
	Προσθήκες	-	1.690.530	2.023.490	-	794.706	-	4.508.726
	Μειώσεις	-	-	(206.094)	-	(3.709)	-	(209.803)
	Τακτοποιήσεις	-	-	-	-	-	(653.832)	(653.832)
	Υπόλοιπα 31.12.2016	33.110.059	83.105.760	54.711.180	425.532	10.183.983	-	181.536.515
	Προσθήκες	-	101.073	1.572.780	22.796	256.070	11.769	1.964.489
	Πωλήσεις	-	-	(27.300)	(2.978)	(5.661)	-	(35.938)
	Υπόλοιπα 31.12.2017	33.110.059	83.206.834	56.256.661	445.350	10.434.392	11.769	183.465.065
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:								
	Υπόλοιπα 31.12.2015	-	20.326.932	34.610.095	335.069	6.020.330	-	61.292.426
27	Αποσβέσεις χρήσης	-	2.067.389	4.188.340	34.043	745.774	-	7.035.546
	Πωλήσεις/Διαγραφές	-	-	(57.763)	-	-	-	(57.763)
	Υπόλοιπα 31.12.2016	-	22.394.321	38.740.672	369.112	6.766.104	-	68.270.209
27	Αποσβέσεις χρήσης	-	2.078.416	4.381.745	34.797	773.727	-	7.268.686
	Πωλήσεις	-	-	(20.996)	(2.821)	(457)	-	(24.274)
	Υπόλοιπα 31.12.2017	-	24.472.737	43.101.421	401.088	7.539.374	-	75.514.620
Αναπόσβεστη αξία								
	Υπόλοιπο 31.12.2016	33.110.059	60.711.439	15.970.508	56.420	3.417.879	-	113.266.306
	Υπόλοιπο 31.12.2017	33.110.059	58.734.097	13.155.239	44.262	2.895.018	11.769	107.950.444

Τα εμπράγματα βάρη σε εδαφικές εκτάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αξίας € 4,4 εκ. προκύπτουν από σύναψη δανείου της απορροφούμενης θυγατρικής εταιρείας Ακταίων ΑΕ.

6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Κατωτέρω παρατίθενται οι μεταβολές των άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας:

		Όμιλος		
Σημ.	Λογισμικά	Άδεια Λειτουργίας	Σύνολο	
	Κόστος Κτήσης			
	Υπόλοιπα 31.12.2015	6.112.815	2.970.754	9.083.569
	Προσθήκες	73.664	-	73.664
	Υπόλοιπα 31.12.2016	6.186.479	2.970.754	9.157.233
	Προσθήκες	15.399	-	15.399
	Υπόλοιπα 31.12.2017	6.201.878	2.970.754	9.172.632
	Συσσωρευμένες αποσβέσεις:			
	Υπόλοιπα 31.12.2015	6.112.814	996.384	7.109.198
	Αποσβέσεις χρήσης	27 8.575	60.455	69.030
	Υπόλοιπα 31.12.2016	6.121.389	1.056.839	7.178.228
	Αποσβέσεις χρήσης	27 17.176	60.455	77.631
	Υπόλοιπα 31.12.2017	6.138.565	1.117.294	7.255.859
	Αναπόσβεστη αξία			
	Υπόλοιπο 31.12.2016	65.090	1.913.915	1.979.005
	Υπόλοιπο 31.12.2017	63.313	1.853.460	1.916.773
		Εταιρεία		
Σημ.	Λογισμικά	Άδεια Λειτουργίας	Σύνολο	
	Κόστος Κτήσης			
	Υπόλοιπα 31.12.2015	6.104.676	2.966.458	9.071.134
	Προσθήκες	72.322	-	72.322
	Υπόλοιπα 31.12.2016	6.176.998	2.966.458	9.143.456
	Προσθήκες	14.050	-	14.050
	Υπόλοιπα 31.12.2017	6.191.048	2.966.458	9.157.506
	Συσσωρευμένες αποσβέσεις:			
	Υπόλοιπα 31.12.2015	6.104.676	992.089	7.096.765
	Αποσβέσεις χρήσης	27 7.232	60.455	67.687
	Υπόλοιπα 31.12.2016	6.111.908	1.052.544	7.164.452
	Αποσβέσεις χρήσης	27 15.826	60.455	76.281
	Υπόλοιπα 31.12.2017	6.127.734	1.112.999	7.240.733
	Αναπόσβεστη αξία			
	Υπόλοιπο 31.12.2016	65.091	1.913.913	1.979.004
	Υπόλοιπο 31.12.2017	63.314	1.853.459	1.916.773

Δεν υπάρχουν άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας, τα οποία να είναι ενεχυριασμένα σε εξασφάλιση υποχρεώσεων.

7. Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

	Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	2.342.849	2.342.849
<i>Που αφορούν σε:</i>		
Συμμετοχή σε "ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ Α.Ε."	1.924.872	1.924.872
Συμμετοχή σε "SKIAWORLD INVESTMENTS LTD"	234.776	234.776
Συμμετοχή σε "G.M.P. ΕΠΕ"	176.201	176.201
Συμμετοχή σε "METROPOLITAN ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ Ι.Κ.Ε"	7.000	7.000
Προβλέψεις υποτίμησης συμμετοχών	(2.159.646)	(2.159.646)
	183.203	183.203

Επωνυμία	Έδρα	Δραστηριότητα	Ποσοστό Συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης	Σχέση Συμμετοχής
ΠΕΡΣΕΑΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ Α.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες Υγείας	Μητρική	-	Μητρική
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ Α.Ε. ¹	Ελλάδα	Υπηρεσίες Υγείας	99,99%	Ολική	Άμεση
SKIAWORLD INVESTMENTS LIMITED	Κύπρος	Επενδυτικές	100,00%	Ολική	Άμεση
GROUP MEDICAL PURCHASING Ε.Π.Ε.	Ελλάδα	Εμπορία ειδών ιατρικής χρήσεως	100,00%	Ολική	Άμεση-Εμμεση
METROPOLITAN ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ Ι.Κ.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες Υγείας	100,00%	Ολική	Άμεση

¹ Η εταιρεία θυγατρική "ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕ" κατά την 31/12/2017 βρίσκεται υπό εκκαθάριση. Τα ενεργητικά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της θυγατρικής έχουν αναγνωριστεί στις διακοπτόμενες δραστηριότητες του ομίλου. Η θυγατρική δεν παρουσίασε δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της χρήσης 1.1. - 31.12.2017.

Τα υπόλοιπα που εμφανίζονται στα κονδύλια «Ενεργητικά στοιχεία διακοπτόμενων δραστηριοτήτων» και «Σύνολο υποχρεώσεων από διακοπτόμενες δραστηριότητες» αφορούν την θυγατρική εταιρεία ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ Α.Ε., η οποία βρίσκεται υπό εκκαθάριση. Επιπλέον, η κίνηση των ταμειακών διαθεσίμων της θυγατρικής αφορά λειτουργικές δραστηριότητες της εταιρείας στα πλαίσια της εκκαθάρισης.

8. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	5.812.114	9.479.728	5.812.114	9.479.728
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(8.399.817)	(7.971.226)	(8.399.817)	(7.971.226)
	(2.587.703)	1.508.502	(2.587.703)	1.508.502

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	1.508.501	156.793	1.508.501	153.511
(Χρέωση)/πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(4.069.433)	561.487	(4.069.433)	564.770
(Χρέωση)/πίστωση στα ίδια κεφάλαια	(26.772)	790.221	(26.772)	790.221
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(2.587.705)	1.508.501	(2.587.705)	1.508.501

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

Όμιλος

Αναβαλλόμενη φορολογία από:

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016
Διαφορά φορολογικής και λογιστικής βάσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(8.493.210)	638.507	(7.854.703)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	4.251.275	(21.508)	4.229.767
Πρόβλεψη για απομείωση συμμετοχών	646.235	(19.938)	626.297
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	2.786.409	3.292	2.789.701
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	294.529	745.300	1.039.829
Αποζημιώσεις αποχώρησης και συνταξιοδοτικό πρόγραμμα προσωπικού	455.941	67.513	523.454
Λοιπές προσωρινές διαφορές μεταξύ φορολογικής και λογιστικής βάσης	215.614	(61.457)	154.157
Σύνολο	156.793	1.351.709	1.508.502

Αναβαλλόμενη φορολογία από:

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017
Διαφορά φορολογικής και λογιστικής βάσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(7.854.703)	650.001	(7.204.702)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	4.229.767	(4.766.976)	(537.209)
Πρόβλεψη για απομείωση συμμετοχών	626.297	-	626.297
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	2.789.701	770.485	3.560.186
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.039.829	11.449	1.051.278
Αποζημιώσεις αποχώρησης και συνταξιοδοτικό πρόγραμμα προσωπικού	523.454	50.898	574.352
Λοιπές προσωρινές διαφορές μεταξύ φορολογικής και λογιστικής βάσης	154.157	(812.062)	(657.905)
Σύνολο	1.508.502	(4.096.204)	(2.587.703)

Εταιρεία

Αναβαλλόμενη φορολογία από:

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016
Διαφορά φορολογικής και λογιστικής βάσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(8.493.210)	638.507	(7.854.703)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	4.251.275	(21.508)	4.229.767
Πρόβλεψη για απομείωση συμμετοχών	646.235	(19.938)	626.297
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	2.786.409	3.292	2.789.701
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	294.529	745.300	1.039.829
Αποζημιώσεις αποχώρησης και συνταξιοδοτικό πρόγραμμα προσωπικού	455.941	67.513	523.454
Λοιπές προσωρινές διαφορές μεταξύ φορολογικής και λογιστικής βάσης	212.332	(58.175)	154.157
Σύνολο	153.511	1.354.992	1.508.502

Αναβαλλόμενη φορολογία από:	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017
Διαφορά φορολογικής και λογιστικής βάσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(7.854.703)	650.001	(7.204.702)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	4.229.767	(4.766.976)	(537.209)
Πρόβλεψη για απομείωση συμμετοχών	626.297	-	626.297
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	2.789.701	770.485	3.560.186
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.039.829	11.449	1.051.278
Αποζημιώσεις αποχώρησης και συνταξιοδοτικό πρόγραμμα προσωπικού	523.454	50.898	574.352
Λοιπές προσωρινές διαφορές μεταξύ φορολογικής και λογιστικής βάσης	154.157	(812.062)	(657.905)
Σύνολο	1.508.502	(4.096.204)	(2.587.703)

Ο φόρος που αναλογεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα είναι:

Όμιλος	1/1/2017 - 31/12/2017			1/1/2016 - 31/12/2016			
	Σημ.	Προ φόρων	Φόρος (χρέωση)/ πίστωση	Μετά από φόρους	Προ φόρων	Φόρος (χρέωση)/ πίστωση	Μετά από φόρους
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	9	76.277	(22.121)	54.156	(2.724.902)	790.221	(1.934.681)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	19	16.037	(4.651)	11.386	(73.518)	-	(73.518)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα		92.314	(26.772)	65.542	(2.798.420)	790.221	(2.008.199)

Εταιρεία	1/1/2017 - 31/12/2017			1/1/2016 - 31/12/2016			
	Σημ.	Προ φόρων	Φόρος (χρέωση)/ πίστωση	Μετά από φόρους	Προ φόρων	Φόρος (χρέωση)/ πίστωση	Μετά από φόρους
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	9	76.277	(22.121)	54.156	(2.724.902)	790.221	(1.934.681)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	19	16.037	(4.651)	11.386	(73.518)	-	(73.518)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα		92.314	(26.772)	65.542	(2.798.420)	790.221	(2.008.199)

9. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Κατωτέρω παρατίθεται η μεταβολή των Χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση.

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	294.936	4.074.808	294.936	4.074.808
Πωλήσεις	-	(69.808)	-	(69.808)
Προσαρμογή σε ευλογία αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων: αύξηση / (μείωση)	76.277	(3.710.064)	76.277	(3.710.064)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	371.213	294.936	371.213	294.936

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Μετοχές Τρ. Αττικής	4.005.000	4.005.000	4.005.000	4.005.000
Απομείωση αξίας επενδυτικών τίτλων	(3.633.787)	(3.710.064)	(3.633.787)	(3.710.064)
Σύνολο	371.213	294.936	371.213	294.936

10. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα έως τη λήξη

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων έως τη λήξη του Ομίλου και της Εταιρείας.

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	-	-	-	-
Ομόλογο ΕΤΕ	1.502.483	-	1.502.483	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	1.502.483	-	1.502.483	-
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	1.502.483	-	1.502.483	-
Κυκλοφορούν ενεργητικό	-	-	-	-
Σύνολο	1.502.483	-	1.502.483	-

11. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Δοσμένες Εγγυήσεις: <i>που αναλύεται ως εξής:</i>	129.359	129.359	126.148	126.148
Εγγυήσεις Ενοικίων	15.355	15.355	12.255	12.255
Λοιπές εγγυήσεις	8.551	8.551	8.551	8.551
Εγγυήσεις ΔΕΗ	105.453	105.453	105.342	105.342
Σύνολο	129.359	129.359	126.148	126.148

12. Αποθέματα

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των αποθεμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας.

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Αναλώσιμα υλικά / φάρμακα	5.315.772	4.388.503	5.315.772	4.388.503
Αποθέματα εμπορευμάτων	610.165	390.150	-	-
Προβλέψεις	(405.570)	(905.820)	(386.995)	(887.245)
Σύνολο	5.520.367	3.872.833	4.928.778	3.501.258

Η αξία ανάλωσης των αποθεμάτων που αναγνωρίστηκε στο Κόστος Πωληθέντων (σημείωση 27) την τρέχουσα χρήση για τον Όμιλο και την Εταιρεία ανέρχεται σε € 20.028.370 και € 10.968.605 (2016: € 19.020.779 και € 10.953.762).

13. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Κατωτέρω παρατίθεται η ανάλυση των πελατών και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Πελάτες εσωτερικού	15.796.631	13.896.725	15.794.187	13.915.391
Ελληνικό Δημόσιο	8.153.969	10.420.204	8.153.969	10.420.204
Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες Επιχειρήσεις	47.721.025	43.139.760	47.721.025	43.139.760
Πελάτες επισφαλείς	3.596	3.596	-	-
Λοιποί πελάτες επίδικοι	297.078	297.078	-	-
Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο	4.156.488	4.185.358	4.156.488	4.185.358
Γραμμάτια σε καθυστέρηση	2.227	2.227	-	-
Γραμμάτια για προεξόφληση	6.159	6.159	6.159	6.159
Επιταγές εισπρακτές (μεταχρονολογημένες)	1.055.020	1.064.389	1.055.020	1.064.389
Προβλέψεις για γραμμάτια και επιταγές σε καθυστέρηση	(2.783.229)	(2.783.229)	(2.783.229)	(2.783.229)
Προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες	(11.604.902)	(6.468.646)	(11.302.002)	(6.165.746)
Σύνολο	62.804.062	63.763.621	62.801.617	63.782.286

Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ εύλογων και λογιστικών αξιών. Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς πελάτες, και γραμμάτια και επιταγές σε καθυστέρηση είναι ως ακολούθως:

	Σημ.	Όμιλος	Εταιρεία
Υπόλοιπο 01/01/2016		5.499.700	5.207.968
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης		3.798.147	3.741.007
Εσοδα από χρησιμοποιημένες Προβλέψεις		(45.972)	-
Υπόλοιπο 31/12/2016		9.251.875	8.948.975
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	34	5.136.256	5.136.256
Υπόλοιπο 31/12/2017		14.388.131	14.085.231

14. Λοιπές απαιτήσεις

Κατωτέρω παρατίθεται η ανάλυση των λοιπών απαιτήσεων:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Χρηματικές διευκολύνσεις προσωπικού	-	12.000	-	12.000
Ελληνικό Δημόσιο - προκαταβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι	2.170.176	2.457.739	2.102.479	2.110.305
Ελληνικό Δημόσιο Λοιπές Απαιτήσεις	6.591	511.926	6.591	492.940
Λοιποί χρεώστες διάφοροι σε €	2.018.928	2.430.933	3.070.737	3.004.171
Λοιποί χρεώστες επίδικοι	275.685	275.685	275.685	275.685
Προσωπικό - Λογαριασμοί προς απόδοση	1.502	5.786	1.502	5.786
Λοιποί συνεργάτες τρίτοι - Λογαριασμοί προς απόδοση	152.930	151.845	152.930	151.845
Πάγιες προκαταβολές	213	833	213	833
Προκαταβολές σε προμηθευτές	6.540.492	6.650.413	6.540.492	6.650.413
Χρεωστικά υπόλοιπα πιστωτών διάφορων	451.743	530.008	451.743	530.008
Χρεωστικά υπόλοιπα υποχρεώσεων στο δημόσιο	-	28.999	-	28.999
Προβλέψεις για επισφαλείς χρεώστες διάφορους	(3.869.981)	(4.385.628)	(4.385.628)	(4.385.628)
Σύνολο	7.748.279	8.670.535	8.216.744	8.877.357

Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ εύλογων και λογιστικών αξιών.

15. Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των Λοιπών κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας.

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Εξοδα επόμενων χρήσεων	66.192	-	66.192	-
Εσοδα χρήσεως εισπρακτέα	8.564.899	7.643.252	8.564.899	7.643.252
Προβλέψεις για χρεωστικούς μεταβατικούς λογαριασμούς	(397.780)	(397.780)	(397.780)	(397.780)
Σύνολο	8.233.311	7.245.472	8.233.311	7.245.472

Το κονδύλι «Εσοδα χρήσεως εισπρακτέα» αφορά κυρίως μη τιμολογημένες απαιτήσεις από ιδιώτες και ασφαλιστικές εταιρείες, των οποίων η έγκριση από ασφαλιστικές εταιρείες, η εκκαθάριση παραστατικών από ιδιώτες, ξένους και ασφαλιστικούς φορείς, καθώς και η νοσηλεία ασθενών δεν είχε ολοκληρωθεί κατά το τέλος της οικονομικής χρήσης.

16. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των ταμειακών διαθεσίμων του Ομίλου και της Εταιρείας.

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ταμείο	184.739	364.539	184.511	363.930
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας σε Ευρώ	7.737.062	8.035.420	7.656.884	8.004.116
Χρεόγραφα που αποτελούν ταμειακά ισοδύναμα	-	9.999.068	-	9.999.068
Προβλέψεις υποτίμησης Χρεογράφων που αποτελούν ταμειακά ισοδύναμα	-	(30.455)	-	(30.455)
Σύνολο	7.921.801	18.368.572	7.841.395	18.336.659

17. Μετοχικό Κεφάλαιο και Υπέρ το άρτιο

Το μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου και της Εταιρείας την 31/12/2017 και την 31/12/2016:

Μετοχικό κεφάλαιο	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Αριθμός μετοχών	2.777.300	2.777.300	2.777.300	2.777.300
Τιμή μετοχής	30	30	30	30
Σύνολο	83.319.000	83.319.000	83.319.000	83.319.000

Υπέρ το άρτιο	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	4.444.238	4.453.511	4.444.238	4.453.511
Σύνολο	4.444.238	4.453.511	4.444.238	4.453.511

18. Λοιπά Αποθεματικά

Τα υπόλοιπα των Λοιπών αποθεματικών του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Όμιλος	Σημ.	Αποθεματικό Διαθέσιμα Προς Πώληση		Αποθεματικό Αναπροσαρμογής ενσώματων ακινητοποιήσεων	Λοιπά Αποθεματικά θυγατρικής που συγχωνεύτηκε	Σύνολο
		Τακτικό αποθεματικό				
Υπόλοιπο 01/01/2016		449.707	(588.031)	5.689.637	(7.438)	5.543.875
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση, καθαρό από φόρους	9,23	-	(1.934.681)	-	-	(1.934.681)
Υπόλοιπο 31/12/2016		449.707	(2.522.712)	5.689.637	(7.438)	3.609.194
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση, καθαρό από φόρους	9,23	-	54.156	-	-	54.156
Ανακύκλωση αποθεματικού στα αποτελέσματα		-	(111.457)	-	-	(111.457)
Υπόλοιπο 31/12/2017		449.707	(2.580.013)	5.689.637	(7.438)	3.551.893

Εταιρεία	Σημ.	Αποθεματικό Διαθέσιμα Προς Πώληση		Αποθεματικό Αναπροσαρμογής ενσώματων ακινητοποιήσεων	Λοιπά Αποθεματικά θυγατρικής που συγχωνεύτηκε	Σύνολο
		Τακτικό αποθεματικό				
Υπόλοιπο 01/01/2016		448.531	(588.031)	5.689.637	(6.262)	5.543.875
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση, καθαρό από φόρους	9,23	-	(1.934.681)	-	-	(1.934.681)
Υπόλοιπο 31/12/2016		448.531	(2.522.712)	5.689.637	(6.262)	3.609.194
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση, καθαρό από φόρους	9,23	-	54.156	-	-	54.156
Ανακύκλωση αποθεματικού στα αποτελέσματα		-	(111.457)	-	-	(111.457)
Υπόλοιπο 31/12/2017		448.531	(2.580.013)	5.689.637	(6.262)	3.551.893

19. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους

Ο Όμιλος και η Εταιρεία, αναγνωρίζει ως υποχρέωση παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης που έχει αναλάβει για την καταβολή εφάπαξ αποζημίωσης στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης. Η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε κατόπιν αναλογιστικών μελετών. Συγκεκριμένα, οι σχετικές μελέτες αφορούσαν στη διερεύνηση και υπολογισμό των αναλογιστικών μεγεθών που απαιτούνται από τις προδιαγραφές που θέτουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ 19) και είναι υποχρεωτικό να καταχωρηθούν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Συνολικών εισοδημάτων κάθε επιχείρησης. Οι κύριες παραδοχές της αναλογιστικής μελέτης είναι οι εξής:

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,70%	1,80%	1,70%	1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις αποδοχών	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Μέσος ετήσιος ρυθμός μακροχρόνιας αύξησης πληθωρισμού	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%

Τα ποσά, τα οποία αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων αναλύονται ως εξής:

Συστατικά της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	170.184	157.916	170.432	157.698
Χρηματοοικονομικό κόστος	32.490	34.603	32.490	34.603
Κόστος διακανονισμών	28.254	109.678	28.254	109.678
Συνολική επιβάρυνση αποτελεσμάτων χρήσης	230.928	302.197	231.176	301.979
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα (ΟCl)				
Καθαρά αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) αναγνωρισμένα στην χρήση	16.037	(73.518)	16.037	(73.518)
Σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	16.037	(73.518)	16.037	(73.518)

Ανάλυση της υποχρέωσης που καταχωρήθηκε στην κατάσταση οικονομικής θέσης:

Υπόλοιπο έναρξης	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές αναγνωρισμένα στην χρήση	1.827.021	1.594.665	1.805.012	1.572.874
Παροχές που καταβλήθηκαν μέσα στην χρήση	(16.037)	73.518	(16.037)	73.518
Συνολική επιβάρυνση αποτελεσμάτων χρήσης	(39.628)	(143.359)	(39.628)	(143.359)
Υπόλοιπο λήξης	230.928	302.197	231.176	301.979
Υπόλοιπο έναρξης	2.002.284	1.827.021	1.980.523	1.805.012

Οι αναμενόμενες μελλοντικές πληρωμές που προκύπτουν από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών έχουν ως εξής:

	Όμιλος	Εταιρεία
	31/12/2017	31/12/2017
Από 0-1 έτη	167.260	167.260
Από 1-5 έτη	253.903	253.903
Από 5-10 έτη	350.322	328.561
Από 10 έτη και άνω	6.294.453	6.294.453
Συνολικές αναμενόμενες πληρωμές	7.065.938	7.044.177

Η ανάλυση ευαισθησίας της Πρόβλεψης για παροχές στους εργαζόμενους από μεταβολές στις κυριότερες παραδοχές είναι:

	Μεταβολή στην παραδοχή κατά	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
		31/12/2017	31/12/2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο	+/- 0,50%	- 8% / + 9%	- 8% / + 9%
Ρυθμός μεταβολής μισθολογίου	+/- 0,50%	+ 9% / - 8%	+ 9% / - 8%

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας στο τέλος της τρέχουσας χρήσης ανέρχεται σε 972 (31.12.2016: 947) και 967 (31.12.2016: 942).

20. Δανειακές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα των Δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Τραπεζικός δανεισμός	11.232.030	12.208.475	11.232.030	12.208.475
Χρηματοδοτική μίσθωση	1.399.710	2.091.757	1.399.710	2.091.757
Ομολογιακά δάνεια	18.589.529	20.620.814	18.589.529	20.620.814
Σύνολο Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	31.221.269	34.921.046	31.221.269	34.921.046
Τράπεζες - λ/σμοί δανειακών υποχρεώσεων και Factoring	10.152.955	10.532.042	10.152.955	10.532.042
Χρηματοδοτική μίσθωση	495.128	-	495.128	-
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	2.711.143	3.151.915	2.711.143	3.151.915
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	13.359.226	13.683.957	13.359.226	13.683.957
Σύνολο Δανειακών υποχρεώσεων	44.580.495	48.605.003	44.580.495	48.605.003

21. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα των Λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ρυθμισμένων οφειλών Ασφαλιστικών ταμείων	1.184.092	2.162.847	1.184.092	2.162.847
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις προς Ιατρούς	-	4.696.951	-	4.696.951
Μακροπρόθεσμες προκαταβολές Πελατών - Ασφαλιστικές Εταιρείες	-	7.621.113	-	7.621.113
Σύνολο	1.184.092	14.480.911	1.184.092	14.480.911

Η μείωση των Λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προς Ιατρούς και πελάτες – Ασφαλιστικές Εταιρείες οφείλεται στην μεταφορά τους στις Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

22. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα των Προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Προμηθευτές εσωτερικού	35.359.529	32.299.648	37.689.129	33.893.256
Προμηθευτές εξωτερικού	685.043	252.245	685.043	252.245
Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες Επιχειρήσεις	7.114.716	7.555.898	7.114.716	7.555.898
Προμηθευτές εσωτερικού λογ/σμος παγίων στοιχείων	60	527	-	-
Επιταγές πληρωτέες (μεταχρονολογημένες)	7.111.098	10.801.784	7.110.688	10.805.796
Σύνολο	50.270.446	50.910.102	52.599.576	52.507.195

Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ εύλογων και λογιστικών αξιών.

23. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης περιλαμβάνουν την υποχρέωση που προκύπτει μέσα από την ετήσια δήλωση φόρου εισοδήματος των εταιρειών του Ομίλου και της μητρικής Εταιρείας.

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Υποχρέωση Φόρου εισοδήματος	276.022	236.638	147.965	-
Σύνολο	276.022	236.638	147.965	-

Ο φόρος εισοδήματος στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	Σημ.	Όμιλος		Εταιρεία	
		1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Φόρος εισοδήματος		2.019.279	1.402.710	1.704.939	1.168.287
Αναβαλλόμενη φορολογία	8	4.069.433	(561.487)	4.069.433	(564.770)
Σύνολο		6.088.712	841.223	5.774.372	603.517

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της εταιρίας διαφέρει από το ποσό που θα προέκυπτε εάν εφαρμοζόταν ο ονομαστικός φορολογικός συντελεστής που ισχύει στην χώρα στην οποία έχει έδρα η Εταιρεία, ως ακολούθως:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων	46.714	1.921.995	(612.009)	1.274.373
Φόρος υπολογιζόμενος βάσει του θεσπισμένου φορολογικού συντελεστή που ισχύει στην έδρα της μητρικής εταιρείας, δηλ. 29%	13.547	557.379	(177.483)	369.568
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	-	165.399	-	135.664
Εξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	1.542.607	12.989	1.402.094	-
Επίδραση από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος	1.276	7.171	-	-
Λοιπά	4.531.282	98.285	4.549.761	98.285
Σύνολο	6.088.712	841.223	5.774.372	603.517

24. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Πιστωτικά υπόλοιπα απαιτήσεων	3.283.980	1.211.739	3.283.979	1.211.589
Μερίσματα πληρωτέα	171.034	323.646	171.034	323.646
Καταθέσεις μετόχων	5.326	5.326	5.326	5.326
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	-	34	-	-
Δικαιούχοι χρηματικών εγγυήσεων	40.544	40.545	40.544	40.545
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε Ευρώ	860.686	450.818	806.100	508.629
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς απόδοση	14.998.052	8.732.549	14.998.052	8.732.549
Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ΤΣΑΥ	1.519.990	3.976.745	1.513.626	3.970.166
Επικουρικά ταμεία	8.773	1.798	7.564	588
Λοιποί φόροι-τέλη	2.725.504	3.038.143	2.723.741	3.016.619
Εξοδα χρήσεως δουλευμένα	-	84.328	-	-
Κέρδη από Sale and leaseback	19.688	29.531	19.688	29.531
Σύνολο	23.633.577	17.895.202	23.569.654	17.839.339

Η αύξηση στις Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς Ιατρούς οφείλεται κυρίως στην μεταφορά από τις Λοιπές Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

25. Λοιπές προβλέψεις

	Όμιλος Λοιπές προβλέψεις
Υπόλοιπο 01/01/2016	50.000
Υπόλοιπο 31/12/2016	50.000
Υπόλοιπο 31/12/2017	50.000

26. Κύκλος εργασιών

Οι Πωλήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Πωλήσεις υπηρεσιών	140.496.080	127.021.587	140.493.369	127.007.787
Πωλήσεις εμπορευμάτων	-	14.511	-	-
Επιστροφές / εκπτώσεις	(48.838.384)	(40.199.250)	(48.838.384)	(40.199.250)
Σύνολο	91.657.696	86.836.849	91.654.986	86.808.537

27. Έξοδα ανά κατηγορία

Τα έξοδα ανά κατηγορία του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

	Σημ.	Όμιλος		Εταιρεία	
		1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Κόστος Πωληθέντων:					
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		21.673.148	21.989.564	21.671.918	21.857.434
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		10.516.439	10.925.868	10.516.439	10.884.949
Παροχές τρίτων		6.102.302	5.987.517	6.101.850	5.975.040
Φόροι - Τέλη		633.883	178.475	632.650	173.554
Διάφορα έξοδα		4.815.029	4.554.364	14.749.835	12.787.827
Αποσβέσεις παγίων	5,6	7.084.435	6.860.706	7.084.220	6.851.068
Προβλέψεις εκμετάλλευσης		191.633	258.525	191.633	258.525
Ανάλωση αποθεμάτων	12	20.028.370	19.020.779	10.968.605	10.953.762
Ιδιοπαραγωγή και αξία καταστραφέντων ακατάλληλων αποθεμάτων		(27.799)	(35.508)	(27.799)	(35.508)
Σύνολο		71.017.440	69.740.291	71.889.351	69.706.651

	Σημ.	Όμιλος		Εταιρεία	
		1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Έξοδα Διάθεσης:					
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		430.130	381.882	376.366	379.587
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		189.067	189.744	182.634	189.034
Παροχές τρίτων		111.300	103.982	105.968	103.766
Φόροι - Τέλη		11.808	3.099	10.987	3.014
Διάφορα έξοδα		86.814	79.093	256.153	222.080
Αποσβέσεις παγίων	5,6	126.744	119.147	123.028	118.979
Προβλέψεις εκμετάλλευσης		3.328	4.490	3.328	4.490
Σύνολο		959.191	881.438	1.058.464	1.020.949

	Σημ.	Όμιλος		Εταιρεία	
		1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Έξοδα Διοίκησης:					
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		504.193	427.480	421.305	424.911
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		2.167.554	212.400	2.154.203	211.605
Παροχές τρίτων		126.615	116.398	118.621	116.156
Φόροι - Τέλη		14.524	3.470	12.299	3.374
Διάφορα έξοδα		100.679	88.537	286.739	248.597
Αποσβέσεις παγίων	5,6	143.291	133.373	137.718	133.186
Προβλέψεις εκμετάλλευσης		3.725	5.026	3.725	5.026
Σύνολο		3.060.581	986.684	3.134.610	1.142.854

28. Ποσά μηχανισμών επιστροφής Rebate & Claw back

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Rebate & Claw back	11.742.706	6.763.000	11.742.706	6.763.000
Σύνολο	11.742.706	6.763.000	11.742.706	6.763.000

Αναφορικά με την υιοθέτηση μέτρων κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 100 του ν.4172/2013 έχουν τεθεί σε εφαρμογή τα εξής:

α) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Claw-back) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΟΠΥΥ. Το υπερβάλλον ποσό, το οποίο αναζητείται εκ μέρους του ΕΟΠΥΥ από τους συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους των ανωτέρω υπηρεσιών υγείας, υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγγραφη ατομική ειδοποίηση σε λογαριασμό τραπεζής που θα υποδείξει ο ΕΟΠΥΥ.

Το συνολικό ποσό της επιστροφής (claw-back) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

β) η καθιέρωση ποσοστού επί των οφειλών του ΕΟΠΥΥ για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ ιδιώτες παρόχους των ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως επιστροφή (Rebate) για κάθε μήνα.

Το ποσό επιστροφής ("rebate") υπολογίζεται σε μηνιαία βάση, και αφαιρείται από τους υπόχρεους παρόχους υπηρεσιών υγείας, υπό μορφή πιστωτικού σημειώματος επί της υποβολής εκάστου μηνός.

Ο ΕΟΠΥΥ επιπλέον δύναται να συμψηφίζει τα παραπάνω ποσά επιστροφής ("rebate") με ισόποσες οφειλές του προς τους παρόχους εντός του ίδιου ή/και του προηγούμενου έτους, όπως αυτές προκύπτουν από τα νόμιμα παραστατικά τους.

Η εταιρία για τα ανωτέρω έχει προσφύγει μαζί με τις υπόλοιπες ιδιωτικές κλινικές ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά των Υπουργικών Αποφάσεων και των ατομικών σημειωμάτων για το rebate και το claw back που έχουν επιβληθεί επί των τιμολογίων των ιδιωτικών κλινικών προς τον ΕΟΠΥΥ, καθώς και κατά σχετικών αποφάσεων του ΔΣ του ΕΟΠΥΥ που επαναπροσδιορίζουν μονομερώς την χρέωση συγκεκριμένων ιατρικών πράξεων προς τον ΕΟΠΥΥ από τις ιδιωτικές κλινικές. Σύμφωνα με το νόμο 4549 / 2018 ΦΕΚ Α105/14-6-2018 άρθρο 25, οι διατάξεις των (α) και (β) ανωτέρω, έχουν διάρκεια έως την 31/12/2022.

Επιπλέον με την απόφαση Αριθμ. Γ3γ/Γ.Π./58976/2017 (ΦΕΚ Β' 2746/04.08.2017) του αναπληρωτή υπουργού Υγείας, κατηγοριοποιήθηκαν οι υπηρεσίες υγείας οι οποίες υπόκεινται σε έκπτωση (rebate) ενώ καθορίστηκαν αντίστοιχα και τα ποσοστά, τα οποία διαμορφώνονται κλιμακωτά ανάλογα με το ύψος της υποβαλλόμενης μηνιαίας δαπάνης. Η εφαρμογή της εν λόγω υπουργικής απόφασης έχει ισχύ από την 01/08/2017.

Ο ΕΟΠΥΥ την 7η Μαρτίου 2017 κοινοποίησε, με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στον Όμιλο και την Εταιρεία, τα ποσά του claw-back, που αντιστοιχούν στις χρήσεις 2013 μετά και την κοινοποίηση του σχετικού ελέγχου από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές και την εκκαθάριση των σχετικών υποβολών της περιόδου, συνολικού ύψους € 838 χιλ. περίπου συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Η συνεργαζόμενη μητρική Εταιρεία με τον ΕΟΠΥΥ, με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για claw-back και rebate, σημειώματα, παρά τη μη ολοκλήρωση των ελέγχων για τις χρήσεις 2014 και 2015,

προχώρησαν, αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.8.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για τις περιόδους 1/1/2013-30/06/2017 αξίας € 3.795 χιλ.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 90 του υπ' αρ. 4368/2016 Νόμου «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (αρ. ΦΕΚ 21/21-2-2016), οι δαπάνες των παρόχων υγείας, πλην φαρμακοποιών, που πραγματοποιήθηκαν από την 01/01/2016 και υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΠΥΥ εκκαθαρίζονται με δειγματοληψία, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να αφορά ποσοστό μικρότερο του πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού αριθμού των υποβαλλομένων δικαιολογητικών δαπανών ασφαλισμένων εκάστου παρόχου και κατ' ελάχιστο αριθμό 10 δικαιολογητικών δαπάνης. Ο ΕΟΠΥΥ δύναται να ελέγξει οριστικά και να εκκαθαρίσει τις μη εκκαθαρισθείσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ προς τους παρόχους του, πλην φαρμακοποιών και νοσοκομείων Ε.Σ.Υ., που αφορούν τα έτη 2012-2015, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Από την εφαρμογή του παρόντος εξαιρούνται οι συμβεβλημένοι πάροχοι που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 100 παρ. 6 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Κατά συνέπεια οι υποβληθείσες δαπάνες των κλινικών του Ομίλου για τη χρήση 2016 έχουν ελεγχθεί από τους αρμόδιους φορείς του ΕΟΠΥΥ και οι όποιες περικοπές προέκυψαν (ήτοι rebate, μη αποδεκτές δαπάνες και claw-back) θεωρούνται οριστικές.

Η συνολική επιβάρυνση της τρέχουσας χρήσης για τον Όμιλο και την Εταιρεία σε εφαρμογή των ως άνω αποφάσεων ανήλθε συνολικά σε € 11,7 εκ. (2016: € 6,7 εκ.), για τα οποία εκδόθηκαν τα σχετικά πιστωτικά τιμολόγια βάσει των επιστολών από τον ΕΟΠΥΥ.

29. Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως

Τα Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Εσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους	29.722	27.045	29.722	27.045
Προμήθειες - Μεσιτείες	7.621	4.002	7.621	4.002
Ενοίκια κτιρίων -τεχνικών έργων	151.992	151.992	151.992	151.992
Εσοδα από χρησιμοποιημένες Προβλέψεις	88.149	45.526	88.149	45.526
Εσοδα από αχρησιμοποίητες Προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	-	446	-	-
Ειδικές επιχορηγήσεις επιδοτήσεις	-	57.389	-	57.389
Εκτακτα κέρδη / Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	161.990	155.775	161.742	155.775
Εκτακτα και ανόργανα έσοδα	179.875	446.041	49.733	58.238
Σύνολο	619.349	888.216	488.959	499.966

30. Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως

Τα Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Εκτακτα και ανόργανα έξοδα	380.341	222.156	370.373	221.971
Εκτακτες ζημιές	29.081	36.295	29.081	36.295
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	783.927	75.927	275.319	75.625
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	-	56.579	-	26.835
Σύνολο	1.193.350	390.957	674.773	360.726

31. Χρηματοοικονομικά έσοδα

Τα Χρηματοοικονομικά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Πιστωτικοί τόκοι	31.855	62	31.854	60
Σύνολο	31.855	62	31.854	60

32. Χρηματοοικονομικά έξοδα

Τα Χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Τόκοι και έξοδα ομολογιακών δανείων	916.407	918.910	916.407	918.910
Τόκοι και έξοδα λοιπών τραπεζικών χρηματοδοτήσεων	1.951.830	1.896.906	1.951.830	1.896.906
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	92.534	124.145	92.534	124.145
Λοιπά συναφή χρηματοοικονομικά έξοδα	33.506	35.354	32.490	34.603
Σύνολο	2.994.277	2.975.315	2.993.261	2.974.563

33. Λοιπά επενδυτικά αποτελέσματα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Ζημιές από οριστική πώληση χρεογράφων	-	158.216	-	158.216
Διαγραφή αξίας θυγατρικών	-	2	-	68.753
Ζημιά από διαγραφή απαιτήσεων θυγατρικών	-	166.008	-	166.008
Διαγραφή προεγγραφών απόκτησης χρεογράφων	-	215	-	215
Αναστροφή προβλέψεων απομείωσης θυγατρικών	-	-	-	(68.751)
Σύνολο	-	324.441	-	324.441

34. Λοιπά έκτακτα αποτελέσματα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016	1/1/2017 - 31/12/2017	1/1/2016 - 31/12/2016
Προβλέψεις απομείωσης υπολοίπων κύριως ιδιωτών	5.136.256	3.741.007	5.136.256	3.741.007
Λοιπά έκτακτα έσοδα	(3.841.614)	-	(3.841.614)	-
Σύνολο	1.294.642	3.741.007	1.294.642	3.741.007

35. Ενδεχόμενες απαιτήσεις / υποχρεώσεις

Εγγυητικές επιστολές

Ο Όμιλος έχει λάβει εγγυητικές επιστολές τραπεζών από τρίτους στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων του που αναλύονται ανά εταιρεία ως εξής:

Αρ. Εγγυητικής	Τρ. Έκδοσης	Ποσό	Προς	Σημειώσεις
LD1408500033	Τράπεζα Αττικής	35.823	Υπουργείο Παιδείας	Εγγύηση λήψης Προκαταβολής για συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα
D16132000008	Τράπεζα Αττικής	3.250	ΔΕΗ	Εγγύηση καλής εκτέλεσης
LD1231700031	Τράπεζα Αττικής	7.014	ΣΤΑΣΥ	Εγγύηση καλής εκτέλεσης
LD1501600021	Τράπεζα Αττικής	5.250	ΔΕΗ	Εγγύηση καλής εκτέλεσης
LD1408600030	Τράπεζα Αττικής	6.385	ΔΕΔΗΕ	Εγγύηση καλής εκτέλεσης
633/724070-8/Β	ΕΤΕ	1.000	ΔΕΔΗΕ	Εγγύηση καλής εκτέλεσης

Νομικές υποθέσεις

Κατά των εταιρειών του Ομίλου και των συνεργατών ιατρών, έχουν ασκηθεί αγωγές από ασθενείς και κληρονόμους αυτών, που έχουν ως αντικείμενο απαιτήσεις, κυρίως για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης από επικαλούμενα ιατρικά λάθη.

Τα αιτούμενα κονδύλια των ανωτέρω υποθέσεων, όπως αναφέρονται στα σχετικά δικόγραφα, ανέρχονται σε ποσά τα οποία εκτιμάται ότι δεν πρόκειται να επιδικασθούν από τα Ελληνικά Δικαστήρια, σύμφωνα με τη μέχρι σήμερα νομολογία. Η έκβαση των περισσότερων από τις προαναφερόμενες δικαστικές υποθέσεις προβλέπεται θετική για τις εταιρείες του Ομίλου και εκτιμάται ότι δεν θα έχει ουσιώδη επίπτωση στην οικονομική τους κατάσταση. Η Εταιρεία δηλώνει ότι ακόμη και σε περίπτωση που ευδοκιμήσουν ορισμένες εκ των προαναφερόμενων απαιτήσεων, θα καλυφθούν σχεδόν στο σύνολό τους από τις ασφαλιστικές εταιρείες με τις οποίες έχει συνάψει συμβάσεις για αστική επαγγελματική ευθύνη τόσο η Εταιρεία όσο και οι συνεργάτες ιατροί.

Η Διοίκηση και οι νομικοί σύμβουλοι της Εταιρείας εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Εταιρείας.

Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της μητρικής Εταιρείας, καθώς και των εταιρειών του Ομίλου παρουσιάζονται παρακάτω:

Επωνυμία	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
ΠΕΡΣΕΑΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ Α.Ε.	-
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ Α.Ε.	Υπό εκκαθάριση
GROUP MEDICAL PURCHASING Ε.Π.Ε.	2009 – 2010 ⁽¹⁾
SKIAWORLD INVESTMENTS LIMITED	2015 – 2017 ⁽²⁾
METROPOLITAN ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ Ι.Κ.Ε.	2015 – 2107 ⁽³⁾

(1) Σύμφωνα με τον παρ. 1 άρθρο 36 Ν.4174/2016 την 31/12/2017 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2011.

(2) Εντός του 2018 θα έχει ολοκληρωθεί ο φορολογικός έλεγχος περιόδου 2015 – 2016.

(3) Το METROPOLITAN ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ Ι.Κ.Ε. έχει τεθεί υπό εκκαθάριση μέσα στο 2018 (σημείωση 38).

Όσον αφορά την Μητρική εταιρεία και την θυγατρική της Group Medical Purchasing Ε.Π.Ε οι χρήσεις 2011 έως και 2016 έχουν ελεγχθεί από τον εκλεγμένο κατά Κ.Ν. 2190/1920 τακτικό ελεγκτή, σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν. 2238/1994 και άρθρο 65Α ν.4174/13 και εκδόθηκαν σχετικά πιστοποιητικά φορολογικής συμμόρφωσης χωρίς επιφυλάξεις. Παρόλο που για τις χρήσεις που ξεκινούν από 1.1.2016 και μετά η διενέργεια του ειδικού φορολογικού ελέγχου από τον τακτικό ελεγκτή δεν είναι υποχρεωτική, η Διοίκηση της Εταιρείας αποφάσισε την ανάθεση του ελέγχου για τη χρήση του 2017 στους τακτικούς ελεγκτές της Μητρικής εταιρείας και της θυγατρικής της. Μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων ο φορολογικός έλεγχος από τον τακτικό ελεγκτή της χρήσης 2017 δεν έχει ολοκληρωθεί, ωστόσο εκτιμάται ότι δεν αναμένονται σημαντικές διαφοροποιήσεις στις φορολογικές υποχρεώσεις που έχουν ενσωματωθεί στις Οικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με τη ΠΟΛ.1006/05.01.2016 δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο. Ωστόσο εκτιμάται από την διοίκηση της Εταιρείας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές, αν τελικά πραγματοποιηθούν, δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση της Εταιρείας.

Σημειώνεται ότι με βάση την απόφαση ΣτΕ 2932/2017 κρίθηκαν αντισυνταγματικοί όλοι οι νόμοι με τους οποίους δόθηκαν παρατάσεις στις αρχικές ή εκ παρατάσεως προθεσμίες παραγραφής. Με βάση την παραπάνω απόφαση στις 31.12.2017 θεωρείται ότι έχει παραγραφεί το σύνολο των ανέλεγκτων χρήσεων μέχρι και τη χρήση 2011, των ως άνω εταιρειών που εδρεύουν στην Ελλάδα.

36. Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

31.12.2017		Όμιλος			
Σχέση Συμμετοχής		Πωλήσεις Αγαθών και Υπηρεσιών	Αγορές Αγαθών και Υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
IONIS DEVELOPMENT AE	Λοιπά συνδεδεμένα Μέρη	507.655	1.271.162	4.993.166	-
ΤΕΟΔΟΜΗ ΑΚΤΕ	Λοιπά συνδεδεμένα Μέρη	-	-	631	-
ΜΕΤΟΧΟΙ	Λοιπά συνδεδεμένα Μέρη	-	-	240.212	171.034
Σύνολο		507.655	1.271.162	5.234.009	171.034

31.12.2016		Όμιλος			
Σχέση Συμμετοχής		Λοιπά Έσοδα και Έσοδα Συμμετοχών	Αγορές Αγαθών και Υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
IONIS DEVELOPMENT AE	Λοιπά συνδεδεμένα Μέρη	-	1.388.950	4.506.290	-
ΤΕΟΔΟΜΗ ΑΚΤΕ	Λοιπά συνδεδεμένα Μέρη	-	960.102	631	703.464
ΜΕΤΟΧΟΙ	Λοιπά συνδεδεμένα Μέρη	-	-	230.389	323.646
Σύνολο		-	2.349.052	4.737.310	1.027.110

31.12.2017		Εταιρεία			
Σχέση Συμμετοχής		Πωλήσεις Αγαθών και Υπηρεσιών	Αγορές Αγαθών και Υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ Α.Ε.	Θυγατρική	-	-	543.781	-
SKIAWORLD INVESTMENTS LIMITED	Θυγατρική	-	-	58.923	-
GROUP MEDICAL PURCHASING Ε.Π.Ε.	Θυγατρική	-	10.301.766	-	15.697.936
ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ Ι.Κ.Ε	Θυγατρική	-	-	102.030	-
Σύνολο Α		-	10.301.766	704.735	15.697.936

IONIS DEVELOPMENT AE	Λοιπά συνδεδεμένα Μέρη	507.655	1.271.162	4.993.166	-
ΤΕΟΔΟΜΗ ΑΚΤΕ	Λοιπά συνδεδεμένα Μέρη	-	-	631	-
ΜΕΤΟΧΟΙ	Λοιπά συνδεδεμένα Μέρη	-	-	240.212	171.034
Σύνολο Β		507.655	1.271.162	5.234.009	171.034
Γενικά Σύνολα		507.655	11.572.928	5.938.744	15.868.970

31.12.2016

Εταιρεία

	Σχέση Συμμετοχής	Λοιπά Έσοδα και Έσοδα Συμμετοχών	Αγορές Αγαθών και Υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ Α.Ε.	Θυγατρική	-	-	543.781	-
SKIAWORLD INVESTMENTS LIMITED	Θυγατρική	-	-	29.261	-
GROUP MEDICAL PURCHASING Ε.Π.Ε.	Θυγατρική	-	8.551.550	-	15.350.787
METROPOLITAN ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ Ι.Κ.Ε	Θυγατρική	797	-	101.027	-
Σύνολο Α		797	8.551.550	674.069	15.350.787
IONIS DEVELOPMENT ΑΕ	Λοιπά συνδεδεμένα Μέρη	-	1.388.950	4.506.290	-
ΤΕΟΔΟΜΗ ΑΚΤΕ	Λοιπά συνδεδεμένα Μέρη	-	960.102	631	703.464
ΜΕΤΟΧΟΙ	Λοιπά συνδεδεμένα Μέρη	-	-	230.389	323.646
Σύνολο Β		-	2.349.052	4.737.310	1.027.110
Γενικά Σύνολα		797	10.900.602	5.411.379	16.377.898

Επιπλέον οι συναλλαγές του ομίλου και της Εταιρείας με διευθυντικά στελέχη και μέλη διοίκησης για το 2017 ήταν € 995.890 και € 948.989 αντίστοιχα, ενώ για το 2016 ήταν € 751.047 για τον Όμιλο και € 704.225 για την Εταιρεία.

Ανειλημμένες υποχρεώσεις

(α) Δεσμεύσεις

Δεσμεύσεις για επένδυση κεφαλαίου

Δεν υπάρχουν δεσμεύσεις για επένδυση κεφαλαίου που έχουν αναληφθεί και δεν έχουν εκτελεστεί κατά την 31.12.2017.

Δεσμεύσεις μισθώσεων κτιρίων και μεταφορικών μέσω όπου ο Όμιλος είναι μισθωτής

Δεν υπάρχουν σημαντικές δεσμεύσεις για μισθώσεις κτιρίων και μεταφορικών μέσων που έχουν αναληφθεί έως την 31.12.2017.

37. Μεταγενέστερα γεγονότα

Την 4 Απριλίου 2018 η μητρική Εταιρεία συνυπέγραψε την τροποποιημένη σύμβαση κάλυψη κοινού ενυπόθηκου ομολογιακού δανείου αξίας € 27.306.000 της εταιρείας «ΙΑΣΩ GENERAL – ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΧΟΛΑΡΓΟΥ Α.Ε.» με την ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε ως εγγυητής.

Την 8 Μαΐου 2018, το ΔΣ της μητρικής Εταιρείας αποφάσισε ομόφωνα να λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση η θυγατρική εταιρεία «ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ Ι.Κ.Ε.».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. Σ 231179

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ. &
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ. Χ 613689

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗΣ
Α.Δ.Τ. Σ 049311
ΑΡ. ΑΔ. Α' ΤΑΞΗΣ 9918

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΠΕΡΣΕΥΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΠΕΡΣΕΥΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΠΕΡΣΕΥΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Άλλο Θέμα

Οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για την προηγούμενη χρήση που έληξε την 31/12/2016 ελέγχθηκαν από άλλη ελεγκτική εταιρεία. Για την εν λόγω χρήση ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής εξέδωσε την 08/06/2017 έκθεση ελέγχου με σύμφωνη γνώμη.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43^ο και 107Α του Κωδ.Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.
- β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την εταιρεία ΠΕΡΣΕΥΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 16 Ιουλίου 2018

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Ιωάννης Κ. Ηλιόπουλος

A.M. ΣΟΕΛ 26251

Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών

Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι

A.M. ΣΟΕΛ: Ε 120